

RÍMELŐ

Marx Ernőné Zsuzsa:
BENNÜNK VAN

Születéskor, hogy elfogadjanak,
gyermekkorban, hogy mindent adjanak,
a vágy, hogy megértsünk,
később a kényszer, hogy megértessünk,
kamaszkorban, hogy bírálhatunk,
mindent mindenkinél jobban tudunk,
húszévesen lobogva égünk,
eszméért, hazáért önfeláldozunk,
hogy felhasználnak, arról mit sem tudunk.
Örülünk, hogy hinni tudunk.
Idővel lassan kristályosodunk,
lecsillapodva már tenni is tudunk,
akarunk, harcolunk, hiszünk, bízunk,
tele tudással nyugdíjba vonulunk.
Csendes évek alatt bölcsen hallgatunk.
Nem várunk semmit, hogy adjanak,
csak titkon kérjük, hogy elfogadjanak.

Assisi Szent Ferenc: NAPHIMNUSZ

Mindenható, fölséges és jóságos Úr,
Tied a dicséret, dicsőség és imádás,
És minden áldás.
Mindez egyedül téged illet, Fölség,
És nem méltó az ember, hogy nevedet kimondja.

Áldott légy, Uram s minden alkotásod,
Legfőképpen urunk-bátyánk a nap,
Aki a nappalt adja és aki ránk deríti a te világosságod.
És szép ő és sugárzó, nagy ragyogással ékes:
A te képed, Fölséges.

Áldott légy, Uram, hold nénénkért
és minden csillagaiért az égnek.
Őket az égen alkotta kezéd, fényesnek, drága szépnek,
Áldott légy, Uram, szél öcsénkért,
Levegőért, felhőért, minden jó s rút időért
Kik által élteted minden te alkotásod.

Áldott légy, Uram víz hűgünkért,
Oly nagyon hasznos ő, oly drága, tiszta és alázatos!

Áldott légy, Uram, tűz bátyánkért.
Vele gyújtasz világot éjszakán.
És szép ő és erős, hatalmas és vidám.

Áldott légy, Uram, Földanya nénénkért,
Ki minket hord és enni ad,
És mindennemű gyümölcsöt terem, füveket
és színes virágokat.

Áldott légy, Uram, minden emberért,
ki szerelmedért másnak megbocsát,
És aki tűr gyötrelmet, nyavalyát.
Boldogok, akik tűrnek békességgel,
Mert tőled nyernek majd, Fölséges, koronát.
Áldott légy, Uram, a testi halálért, mi testvérünkért,

Akitől élő ember el nem futhat.
Akik halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak!
És boldogok, kik magukat megadták
te szent akaratodnak.
A második halál nem fog fájni azoknak.

Dicsérjétek az Urat és áldjátok,
És mondjátok hálát neki,
És nagy alázatosan szolgáljátok.

(Sik Sándor fordítása)

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG HAVILAPJA

2016/10
XXVIII. évfolyam, 11. szám

150 Ft

PÉLDAKÉPEK

(www.cbc.com)

**„A vendégszeretetről meg ne feledkezzetek,
mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat
vendégelték meg.”**

(A zsidókhöz írt levél 13,2)

Tartalom

BEVEZETŐ GONDOLATOK	
A három idegen (Iványi Gábor).....	3
AKTUÁLIS	
Pédaképek a Bibliában (Bereczky Géza).....	4
HÍRMOZAIK	4, 15, 19, 20, 22
A HÓNAP JELESE	
790 esztendeje hunyt el Assisi Szent Ferenc (Kerecsényi Zoltán).....	5
ÍGY ÍRUNK MI	
Élő-Lények (Marx Ernőné Zsuzsa)	6
NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN	
Emma McCune (Szabó Ildikó).....	7
HASZID TÖRTÉNETEK	8
EGYHÁZUNK HÍREI.....	9
IFI SAROK (Tdk).....	10
Patricia M. St. Johns: <i>Egyetlen megoldás</i> (részlet)	11
ZSIDÓ ÉLET	
Pédaképeink (Schlesinger Hanna)	12
BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN	
Így dicsőül meg Képmásod bennem (Göncz Zoltán)	14
HAVI ISTENTISZTELETI REND	
Október	15
KITEKINTŐ	
A szép járású lovak (Bartus László)	16
EGY REMÉNYRE (Iklódy László)	17
NÉPSZAVAZÁS	18
MARGÓ	
Mindennapi példaképeinket... (Bereczky Géza)	20
HITÉPÍTŐ IRODALOM	
Ingerose Paust: A döntés napjai (részlet – Czövek Olivérné fordítása)	21
EGYPERCES ÁHÍTAT MINDEN NAPRA (ig).....	23
AJÁNLO (KKS)	27
ÉLET ÉS VIDÁMSÁG (Iklódy László).....	27
RÍMELŐ.....	28
A KALENDÁRIUM rovatot Kerecsényi Zoltán készíti.	

Az illusztrációk forrása: <http://all-free-download.com>

Hangoló

Példákról, példaképekről, az ezekhez való viszonyulásainkról szólnak e havi számunk cikkei. Kell-e, lehet-e szabad-e példaképet választanunk? Bizonyos korban természetes, hogy példaképet választunk, hiszen a focipályán, a játszótéren csupa kis Messi és Ronaldinho, vagy éppen C. Ronaldo szaladgál, a gyermekek szívesen lényegülnek át, belebújva az éppen ügyeletes futball- vagy popsz-tár bőrébe, mezébe, frizurájába. Amikor azonban elhagyjuk a gyermekhez illő dolgokat (*1Korinthus 13,11-13*), áldozatul esnek-e ennek a példaképeink is? Jó, hogy így van ez, ha így van? Magától értetődik, hogy a keresztyén ember példaképe Krisztus. Isten Ő, akit imádunk, vagy/és ember, akit követünk. Mindig fel kell tennünk a kérdést, ha döntenünk kell egy kérdésben, vagy választanunk két állítás között, mit tenne Ő most a helyünkben? Beállna-e a többségi kórusba, vagy az elesettek, a kizsájtottak pártjára állna? Talán nem állunk messze az igazságtól, ha arra gondolunk, hogy Jézus igen határozottan szemben állt kora véleményformáló és úrhatnám-uralkodó elitjével. Vajon korunk kiskirályai mit tennének legszívesebben most azokkal, akik nem a szépen hangzó hitelveikre, hanem ezeknek az elveknek gyakorlati megvalósításáról tesznek fel kellemetlenkedő kérdéseket? Segítség lenne a válaszhoz a kiskanál a víz és a megfojtani szócsoporthoz? Mikor cselekedjük hát Mennyei Atyánk akaratát (*Máté, 7,21*)? Miközben ezt a számunkat olvasgatják, ne feledjék, a döntés, a választás lehetősége és felelőssége mindig szép, de nem könnyű feladat nekünk, embereknek. Ez így van most is, és így lesz a közeli és a távoli jövőben egyaránt. De a jövőnket a mai döntéseink határozzák meg, és ez nemcsak a szavazófülke magányára, hanem az élet minden területére igaz.

Bereczky Géza

BEVEZETŐ GONDOLATOK

A három idegen

„...az Ő nyomdokait kövessétek...” (1Péter 2,21/b)

Péter, évek óta a Dankó utcai Oltalom hajléktalan szálló „fapados” részének lakója. Itt nem kell fizetni. Nincsenek különösebb elvárások. Az ember este hat körül beáll a sorba, reménykedik, hogy valami jobb hely jut neki, kap egy kis vacsorát, megnézheti a tévéfilmet, társaloghat sorstársaival, kimoshatja a fehéreneműjét, és ha kedve (és meleg víz is) marad, zuhanyozhat is. De azért sem szólják meg, ha mindezt, amolyan férfias módon, időnként mellőzi. Ennek megfelelően Péterünkről már rég lerí, hogy melyik társadalmi réteghez is tartozik. Időnként a bibliaórákra is beül az ebédlőbe. Szereti az énekeket, és szívesen nyilvánít véleményt a tárgyalt lelki kérdésekről is.

A napokban azt mesélte, hogy a városban összefutott három különös idegennel. Szerinte menekültek vagy migránsok voltak. Nem tűntek turistáknak, és bizonyosan „nem európai színük volt” – fogalmaz körültekintő udvariassággal Péter. Az idegenek hosszan bámulták emberünk ágról szakadt külsejét, majd töredékes angol tudással megkérdezték, hova való. Még jobban elámultak, amikor megtudták, hogy magyar. Azt is tudni szerették volna, hogy ha nem hosszú menekülés és vándorlás van mögötte, miért rongyolódott így le. Péter bevallotta, hogy hajléktalan. Ekkor a három furcsa idegen rövid maguk közti, furcsa nyelvű tanácskozás után kotorászni kezdett hátizsákjában. Néhány konzervet, némi kenyert és pár eurót adtak neki, majd felszívódtak a nagyváros forgatagában, tovább vándorolva ismeretlen úti céljuk felé.

A napokban népszavazás lesz országunkban. Ennek az a lényege, hogy jogunk legyen távol tartani magunktól azokat, akik háború és inség sújtotta hazájukat hátra hagyva segítséget, vagy legalább a békés áthaladás biztosítását remélték volna tőlünk. Miért nem kérünk belőlük? Mert elhitették velünk, hogy a szóban forgó személyek minden bizonnyal lehetséges terroristák, és egyébként sem keresztyének. Mi pedig (noha ezt igazán senki nem kérte tőlünk) meg akarjuk védeni az elerőtlenedett *keresztyén Európát* a „haszonleső és veszélyes muszlim migránsoktól”. Pedig, keresztyének lenni azt jelenti, hogy követjük a zsidó Jézus vallását, Bibliájának, Bibliánknak azt a tanítását is, hogy „*olyan legyen nektek a jövevény, aki nálatok tartózkodik, mintha közületek való bennszülött volna, és szeressétek őt, mint magatokat...*” (3Mózes19,34), és készek vagyunk Őt felismerni a segítségre szoruló emberben, ha éppen ezzel áll elénk: „*jövevény voltam...*” (Máté 25,35). Keresztyénység-védelmű buzgalmunkban arról is lemaradhatunk, amiről *A zsidókhöz írt levél* (13,2) ezt mondja: „... *egyesekek – tudtukon kívül – angyalokat vendégelték meg*”.

Pedig, olyan is előfordul íme, hogy a megvendégelt nem az idegen, hanem bennszülött honfitársunk. Vajon ki követi „*az Ő nyomdokait*”?

Iványi Gábor

IMPRESSZUM

Kiadja a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség * 1086 Budapest, Dankó u. 11. * Telefon/fax: (06-1) 577-0515
* E-mail: ev@metegyhaz.hu * www.metegyhaz.hu * ISSN1216 7223 * Technikai számunk: 0444
* Bankszámlaszám: 11708001-20520380 (OTP) * Készíti a szerkesztőbizottság * Felelős szerkesztő: Iványi Margit
* Szerkesztőbizottsági tagok: Kovács Judit, Bereczky Géza * Felelős kiadó: Iványi Gábor
* Munkatársak: Iklódy Janka, Lendvai Éva, Vadászi Ilona * Művészeti szerkesztő: Farkas Csilla
* Éves előfizetési díj: 1800 Ft * Egyes példányszám ára 150 Ft * Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkeszi hivatalaiban.

AKTUÁLIS

Példaképek a Bibliában

Ha Isten saját képére és hasonlatosságára teremtett bennünket, akkor kézenfekvő, hogy már a teremtéskor is példából teremtődünk. Ezért nevezhetjük az embert Istenarcúnak, ezért van hatalmas felelősségünk a másik ember iránt, hiszen magát az isteni képmást kell felfedeznünk a másikban, a másiknak pedig bennünk. Hamvas Béla egyik szép gondolata szerint azért „nincs” már Isten, mert semmi sem maradt belőle, mindenét ennek a világnak adta. A *példakép* kifejezés a magyarban nagyon szemléletes, nagy karriert is fut be az oktatásban, bár talán van egy kis didaktikus mellékíze is.

Ha megnézünk néhány világnyelvet, láthatjuk, hogy a német *Vorbild* szó szerint előképet jelent, különösen akkor használják, amikor szerintük valamilyen szimbólum Krisztusra mutat, illetve valami Krisztus előképe. Az angol *role model* érdekes jelentésárnyalattal bír, viselkedési modellt jelent, mintha a magyar logika a példaadó személy fontosságát, a német a folytonosságot és a korrekt átvételt, az angol pedig a példakép viselkedése utánzásának fontosságát hangsúlyozná.

A Szentírásban, pontosabban a levelekben több helyen találkozhatunk magával a *példakép* szóval, ám ha az Ószövetség korából származó, úgynevezett deuterokanonikus[1] könyveket is idevesszük, akkor még a *Jézus Sirák fia* címűben is, méghozzá pedagógiai szempontokat említve: „*Ostobára, balgára ne restelj rászólni, se az ősz örege, ha ifjakkal civódik. Akkor valóban példakép számba mégy, s elismerést aratsz mindenki előtt.*” (*Jézus Sirák fia* 42,8) Pál apostol, természetesen kissé körmönfont módon fogalmazva ugyan, de hangsúlyozza saját vezetői erényét: „*Nem mintha nem lett volna jogunk hozzá, hanem hogy magunkat követendő példakép gyanánt állítsuk elétek.*” (*2Thesszalónika* 3,9)

Pál nem feledkezik meg a tanítványi lánc fontosságáról sem, amelynek ő a középső láncszeme: „*De éppen azért nyertem irgalmat, hogy Jézus Krisztus először is rajtam mutassa meg végtelen türelmét, példaképpül azoknak, akik a jövőben hisznek majd benne, és így eljutnak az örök életre.*” (*1Timóteus* 16)

Világos a tanítás, egyházi vezetőként vagy egyszerű közemberként viselkedjünk úgy, hogy példaképpé válhassunk! „*Mindenekelőtt te magad légy példakép a jótettekben; a tanításban feddhetetlen és komoly.*” (*Titusz*, 2,7) Vagy ugyanez más megfogalmazásban: „*Ne zsarnokoskodjatok a választottak fölött, hanem legyetek a nyájnak példaképei.*” (*1Péter* 5,3)

De hát milyenek is a bibliai példaképek? Hiszen a *Zsidókhoz írt levél*ben az egész 11. fejezet a hit példaképeiről, más fordításban a hit hőseiről szól.

Érdekes, hogy a bibliai példaképekről tudunk, amit tudunk, sokak jellemtelenségeiről is: Dávid elintézte, hogy meghaljon Uriás, akinek felesége már az ő gyermekét hordta a szíve alatt, Sára inkorrekt volt Hágárral szemben, Péter háromszor tagadta meg Jézust stb. Mégiscsak ők voltak a hit hősei, nem azért, mert az életük más területein valóban emberfeletti nyújtottak, hanem – legalábbis a *Zsidókhoz írt levél* szerint – egyszerűen azért, mert hittek.

Bereczky Géza

[1] A deuterokanonikus, azaz másodkanonizált könyvek azok az ószövetségi iratok, amelyek a kanonizálási mérlegelések eredményeként nem kerültek bele sem a héber Bibliába, sem pedig a protestáns Biblia ószövetségi részébe, ám katolikus és anglikán testvéreink ezeket a könyveket is sugalmazottnak tartják. John Wesley, aki maga is anglikán volt, szintén gyakran idézett a deuterokanonikus könyvekből.

HÍRMOZAIK

Az anglikánok a keresztény vezetők példaképének tartják a pápát. A pápa szerdai általános audienciáján megjelenő többezer zárandok és látogató közt ott volt az a világ minden tájáról érkezett anglikán csoport, melynek tagjai egyhetes, keresztény vezetéstől szóló kurzuson vettek részt. A kurzust a római anglikán központ szervezte, melynek vezetője a következőképpen nyilatkozott: „Nagyon fontos, hogy a résztvevők lássák, [a pápa] hogyan kommunikál, hogyan inspirál, hogyan törődik. Napjaink valamennyi kereszténye számára a pápa a hatékony vezetés egyik legjobb példája.”

(Forrás: Vatican Radio)

„Sosem éreztem igazán a felnőttiséget, aztán hirtelen hatvanöt lettem, de az öregkora se érzékelem. Ez generációs dolog vagy korszakfüggő, ez a bizonytalanság.” (Esterházy Péter)

A HÓNAP JELESE

790 esztendeje hunyt el Assisi Szent Ferenc

Giotta: Szent Ferenc beszél a madarakhoz <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=93865>

A középkori Európában a keresztény, vallásos élet fő központjai a szerzetesrendek voltak, melyek tagjai valamennyien egész életükre szóló – szüzességi, szegénységi és engedelmisségi – fogadalmat tettek, s ez elkülönítette őket az egyház más, „közönséges” tagjaitól. A középkor nagy, nyugati szerzetesi közösségei közül először *Szent Benedek* rendje, közkeletűbb néven a bencés rend alakult meg, majd ezt követte az ágostonrendi kanonokok szerzetesrendje. A legtöbb, később megalakult szerzetesrend általában a bencés vagy (például a ferences renddel egy időben, a XIII. században alakult domonkos rend) az ágostonos regulát vette át. Ez alól az egyik kivétel épp az Assisi Szent Ferenc által alapított ferences rend regulája, melyet maga Ferenc írt. Ferenc az elmúlt közel nyolc évszázadban az egyik legeslegnépszerűbb szent a világon. Idén, október 3-án van halálának 790. évfordulója. De mit is lehet róla tudni?

Az itáliai Assisi városka egyik leggazdagabb, legbefolyásosabb kereskedő-családjának gyermekeként látta meg a napvilágot. A keresztségben a János nevet kapta, eredeti neve *Giovanni di Pietro Bernardone*, de apja ezt rövidesen Franciscóra változtatta, mondván, a *Giovanni* névvel ellentétben a Francesco a gazdagság, a nemesség erényeit foglalja össze. A felnövekvő Francesco több nyelven, köztük latinul is megtanult, s mindezek mellett a harci játékok, no meg a tivornya töltötték ki szabadidejét. A harci szellem a katonai pálya felé terelte, ott volt a Perugia városa elleni csatában, de mindjárt meg is sebesült, és fogságba esett. Így egy esztendőn át volt kénytelen sínylődni a börtönökben, miközben súlyosan megbetegedett. Hazakerülve, a betegségből és a lelki válságból felépülve rövidesen ismét a seeregbe vágott, méghozzá a keresztesekhez. El is indult, fel is fegyverkezett, de útközben Spoletonál látomása volt. Tüstént visszafordult Assisibe, ahol élete gyökeres fordulatot vett. A dúsgazdag ifjú mély imádkozásba merült, csendes helyekre húzódott, sőt, a szülővárosa közelében élő leprásokat kezdte látogatni és ápolni. Aztán egy újabb látomás hatására, melyben Jézus felszólítja: „*Ferenc, menj és építsd fel újra házamat, mert mint látod, majdnem összedől!*”, eladta mindenét, és a kapott pénzt a San Damiano-templom felújítása javára adományozta. Természetesen családja körében, kiváltképp az apa részéről, mindez felháborodást szült, és egyre élesebb, tettelegességig fajuló viták alakultak ki. Végül Francesco szakított atyjával, és lemondott minden családi örökségről. Koldusként kezdte járni a vidéket, elsetteken, szenvedőkön próbált segíteni, illetve három romos templom felújítását is elvégezte.

Egyszer csak a „*Ne szereztek aranyat, se ezüstöt, se rézpénzt a ti erszényetekbe...*” evangéliumi sorokat hallgatva még nagyobb elhatározásra jutott: az apostoli szegénységet fogja követni. Durva anyagú, derekán kötéllal megkötött csuhát öltött, és mezítláb járt. Vándorolt és prédikált. Anyagi javak nélküli létről és megtérésről beszélt, és egyre többen gyűltek köréje. Hamarosan társai is akadtak, előbb nyolc, majd tizenegy férfiú, akiket egyenrangúan „frátereknek”, azaz testvéreinek hívott. Velük kelt útra Rómába, hogy a Szentszéknél jóváhagyást kérjen kialakult „életszabályzatukhoz”, vagyis egy új rend hivatalos megalapításához. Miután erre III. Ince 1209. április 16-án hajlandó volt,

letelepedtek Porziuncolában. A „fráterek” közösségének híre rohamosan terjedt, létszámuk egyre gyarapodott, és a testvérek az Alpokon túli országokba is elmentek. Eljutottak a Francia Királyságba, a Német-római Birodalomba, egy magyar rendtag révén a Magyar Királyságban is megjelent a rend, sőt, eljutottak Keletre is. Ferenc maga is felkerekedett, fő úticélja a Szentföld volt. Néhány – az akkori körülmények közt – nehézkes, balul elsülő utat, hajótörést, betegséget leszámítva sikerrel járt. Életének legemlékezetesebb, és máig emlegetett útja az egyiptomi volt. Ez a kereszténység és az iszlám közötti összecsapás korában különösen példásnak számítót volt, hiszen a korabeli krónikák beszámolója szerint Ferenc pusztán hitével és szelíd jellemével felvértezve hatékonyan járta végig a párbeszéd útját *Melek-el-Kamel* szultánnal és a muszlim imámokkal, ugyanis még ha Ferenc felvetésére az „igaz hit tűz általi próbájára” nem is mertek vállalkozni, a muszlim vallási vezetők végül megengedték neki, hogy hirdesse az evangéliumot.

A világba szerteszét induló ferencesek élete sok áldozattal járt, és sokszor vértanúként végezték, ahogyan ez Marokkóban is történt. De azért sem torpant meg a közösség buzgóssága. Csakhamar létrejött a rend női ága, a klariszszáké, melyet Ferenc Assisi Szent Klárával alapított meg.

Ferenc egészsége ezt az életformát nem bírta sokáig, emiatt le is mondott a rend vezetéséről, de közben elkészült regulájával, és egyedülálló módon, új hagyományként, Jézus születésének emlékére karácsonyi jászlat állított. Romló állapotát, komoly gyomor- és májbetegséget szembetegség is tetézte. „Keresztet” kapott ezzel; élete utolsó szakaszában átélte, milyen lehetett az Isten Fia számára elviselni a fájdalmat, amit az emberiség megváltásáért vett magára. Ilyen állapotban, gyötrő fájdalmak közt vetette papírra a *Naphimnuszt*, vagyis a „Naptestvér énekét”. Legismertebb írásává vált ez, az egész teremtés Istent dicsőítő énekévé.

Kerecsényi Zoltán

ÍGY ÍRUNK MI

Élő-Lények

Élnek csöpp élőlények könyvek lapjai között. Régi, vagy ritkán lapozott könyvek sárga oldalain. Olykor egészen világosak, máskor sötétbarnák. Ki ne látott volna már közülük egyet-egyét? Hogy miért régebbi könyvekben élnek? Talán a papíron valami vegyi változás megy végbe, és ez a táplálékuk. Nem tudom. A napokban egy háború előtt kiadott Bibliát nézegettem és olvastam, melyben szép, veretes, ilyen témájú festmények másolatai voltak befűzve. Repeszdarabok is érték a könyvespolcot a háború idején, és az összefűzésnél durva sérülés érte. Ebben a könyvben „találkoztunk”. Éjszaka volt már, és nyugalom mindkettőnknek, de nekem talán különösen végtelenül csendes időszak. Persze a kis élőlénynek hirtelen szűnt meg, váratlanul, gondolom. Kéznél volt egy kis lupé, azon át jól láttam, ahogy hat apró lábával nem pánikszzerűen, de azért gyorsan igyekezett a lap fonákjára. Emberi gondolkodással katasztrófát élt át. Egy vulkánkitörést, vagy földrengést. Gyorsan becsuktam a könyvet. Beindult a fantáziám. Most mit csinálhat? Megnyugodott már? Vagy nem is lett ideges? Lehet, hogy legközelebbi rokona egy másik földrészen lakik, mondjuk, a mellette kettővel odébbi régi könyvemben? Az egy 1944-es kiadású KungFutse. Elgondolom, hogy esetleg meglátogatja, és beszámol furcsa élményéről. Ki tudja?

De ha igen, akkor Kung mester esetleg segít neki, ekképpen: „*A bölcs fölényes és nyugodt; a közönséges ember mindig tele van gondnal és izgalommal.*” És akkor, a földrengést átélő kis lény talán így gondolkodik, és így beszél rokonához: „*Ahonnán jöttem hozzád, nagyon hasonlót olvastam, csak más szavakkal, és azt hiszem, szintén egy bölcsőtől.*” Eszegetnek azután, és beszélgetnek: családról, más világokról, ahol ők születtek, és hogy végtelen könyvespolcokon megszámlálhatatlan éléskamra létezik. Hogy viszsza megy-e mostanában a Bibliába, nem tudni. De van ideje átrágni magát a témán, hagyom nyugton élni egy ideig.

Pár nap múlva újra megtörtént. Megint késő este, egy másik könyvben. Ez a lény világos színű volt, és egészen megbabonázott, mert nem menekült, nem zavarta a fény, sem a lap zizzenése. Egy helyben maradt, hagyta, hogy nézegessem Boticelli egyik festményét. Hálából kíméletesen lapoztam tovább. Egy ismerősöm, akinek elmeséltem, először figyelmesen, aztán hosszan rám meredt furcsán (ahogy talán a kedves olvasó is teszi), majd megjegyezte, hogy valami vegyszer kellene ennek! De én nem így gondolom. Bevallom, tanultam ezektől az apró élőlényektől, rejtett, titkos kis életükből. Jó, és nyugalmas volt velük lennem, ebben a csak látszólagos magányban...

Marx Ernőné Zsuzsa

NŐK AZ EGYHÁZBAN, NŐK A VILÁGBAN

Emma McCune

Emma McCune 1964. február 3-án született Indiában, ahol édesapja mérnökként dolgozott. Miután a család visszatért Angliába, művészettörténetet tanult. Ekkor ébredt fel az érdeklődése Afrika iránt. Első afrikai útja Khartumba vezetett, ahol egy menekültekkel kapcsolatos tanulmány projektjében vett részt. Később Londonban folytatta tanulmányait, ahol diákként a szudáni kulturális központban dolgozott. A szudáni hallgatók személyes problémái és történetei indították arra, hogy létrehozzon egy információs szolgáltatást, amely a Dél-Szudánban dúló második polgárháború idején naprakész információkat közölt.

1989-ben visszatért Dél-Szudánba, ahol egy utcagyerekek megsegítésével foglalkozó kanadai szervezetben dolgozott. McCune mindenekelőtt a gyerekkatonák toborzása ellen harcolt¹, és 110 mikroiskola létrehozásában vett részt, ahol írástudatlan gyerekek tanulhattak.

Munkája révén ismerte meg a szudáni származású Rieck Machart, a Szudáni Népi Felszabadító Hadsereg egyik frakciójának vezetőjét, aki ma is aktív szereplője a szudáni politikai életnek. 1991-ben házasodtak össze. A humanitárius segélyszervezet munkatársának és a szudáni karizmatikus katonai parancsnoknak – akit háborús bűnökkel is vádolnak – a szerelme és házassága sokakat megbotránkoztatott. Emmának be kellett fejeznie a segélyszervezetben folytatott munkáját.

Még házasságkötésük évében örökbe fogadták az egykori gyerekkatonát, a későbbi zenészt, Emmanuel Jalt. Emma McCune 1993-ban, 29 évesen, egy autóbalesetben halt meg. Akkor már szíve alatt hordta gyermekét. Rieck Machar szülővárosában, több ezer dél-szudáni részvételével temették el.

Emma ellentmondásoktól sem mentes életét egy könyv², és a belőle készült film is feldolgozta. Ahhoz, hogy jól értjük életét, értenünk kellene a bonyolult és nehezen átlátható szudáni tragédiát is. A polgárháború 1983-ban kezdődött, és mindmáig tart. Az Észak- és Dél-Szudán közötti konfliktus mélyén vallási, felekezeti, etnikai és geopolitikai feszültségek húzódnak. Ez a polgárháború éhínséget, halált, elképzelhetetlen kegyetlenkedést, és a rabszolgaság különböző formáit hozta a szudáni nép számára. Emma McCune-t lehet olyan idealistának is tekinteni, akinek narcisztikus személyisége az afrikai segélyszervezetben végzett

By William Hall - Own work, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=236694275>

munkában találta meg a maga színpadát. Egy másik vélemény szerint házasságával is tudatosan szét akarta törni a rasszok közötti merev határokat. Ami azonban vitathatatlan: mintegy 150 gyerekkatonát mentett meg, és új életlehetőséget, jövőt biztosított számukra. Örökbe fogadott fiát, Emmanuelt egy Kenya felé tartó repülőgépre csempészte fel. Tanulhatott, és felfedezhették zenei képességeit. Emmanuel Jal ma a hip-hop zene állócsillaga, és jelenleg Londonban él, de gyakran visszatér hazájába, és adományokat gyűjt, hogy iskolákat tudjon építtetni olyan gyerekek számára, mint amilyen ő volt. Egyik számában így emlékezik meg Emmáról:

*„Egy megmentő angyal jött egy délután
Azért vagyok itt, mert megmentettél
Büszke vagyok, hogy tovább vihetem az örökségedet
Köszönöm. Isten áldjon. Nyugodj békében
Mi lennék? Én!
Ha Emma nem mentett volna meg? Mi lennék?
Mi lennék? Én! Egy másik éhező menekült. Mi lennék?
Mi lennék? Én!
Ha Emma nem mentett volna meg? Igen!
Láthattad volna az arcomat a TV-ben
Felfűődött éhes pocakkal*

Legyekkel a szememben, túlméretezett fejjel
Csak egy másik kicsi éhező gyermek.
Körbe futja Afrikát, vadnak születve
Dicsőség Istennek, dicsőség a Mindenhatónak
mert elküldött egy angyalt, hogy megmentsen
Van miért élnem a Földön
Mert jobban tudom, mint sokan mások,
hogymennyit ér egy élet
Kaptam egy lehetőséget, hogy kitartsak
Hegyeiken is átjutok, átugrom...
Én! Mi lennék? Én!
Ha Emma nem mentett volna meg?
Egy másik éhező menekült.
Valószínűleg éhen haltam volna
vagy belehaltam volna valami nyomorult betegségbe
Oktatás nélkül nőttem volna fel

Csak egy másik menekült
Azért állok ma itt, mert valaki törődött velem
Azért állhatok itt, mert valaki bátor volt
Tudom, hogy sok Emma van a világban
Aki kész erre, és megpróbálja megmenteni egy gyermek életét
Mi lennék? Én! Ha Emma soha nem mentett volna meg?
Mi lennék? Mi lennék?
Csak egy másik éhező menekült... ”³

(Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/Emma_McCune;
<http://arlindo-correia.com/080603.html>)

Szabó Ildikó

- 1 A gyermekatonák helyzetéről lásd <http://vilag.transindex.ro/?hir=5887>
- 2 Deborah Scroggins: Emma's War. New York: Pantheon Books, 2002, 389 pp.
- 3 https://www.ted.com/talks/emmanuel_jal_the_music_of_a_war_child/transcript?language=hu

HASZID TÖRTÉNETEK

A tíz alapelv

A Maggid így szólt tanítványához, Zuszja rabbihoz: – A szolgálat tíz alapelvét nem tudom neked megtanítani. De egy kisgyermektől és egy tolvajtól megtanulhatod őket.

Három dolgot tanulhatsz a kisgyermektől:

- minden ok nélkül vidám;
- egyetlen pillanatig sem tétlenkedik;
- ha valamire szüksége van, képes erőteljesen kívánni.

Hét dologban a tolvaj lehet a tanítód:

- mindig éjjel van szolgálatban;
- ha egyik éjjel nem készül el a dolgával, rászánja a következőt is;
- ő és a többi szakmájabeli szeretik egymást;
- csekély dologért is kockára teszi az életét;
- a zsákmánya olyan keveset ér számára, hogy egy lyukas garasért odaadja;
- bármely ütleget és bajt zokszó nélkül elszenved;
- mesterségének szerelmese, és azt semmi pénzért nem cserélné másra.

(Martin Buber. *Haszid történetek*. I. kötet. Atlantisz. 1995. p. 186.)

Ne mérjük egyik embert a másikhoz

Egyszer egy bizonyos emberről szólván, azt mondták Mendel rabbinak, hogy az illető nagyobb ember, mint egy másik, akit szintén a nevére neveztek. Mendel rabbi erre azt mondta: – Ha én azért vagyok én, mert én én vagyok, te pedig azért vagy te, mert te te vagy, akkor én én vagyok, te pedig te vagy. Ha viszont én azért vagyok én, mert te te vagy, te pedig azért vagy te, mert én én vagyok, akkor én nem én vagyok, te pedig nem te vagy.

(Martin Buber. *Haszid történetek*. II. kötet. Atlantisz. 1995. p. 336.)

„A szent Bölcsesség megszegyeníti a világ minden bölcsességét és a test bölcsességét.
A szent szegénység megszegyeníti a világ minden kapzsiságát, fukarságát és kicsinyes aggályoskodását.
A szent Alázatosság megszegyeníti a felfuvalkodottságot, és csak az e világnak élő embereket
s általában mindent, ami a világban van...” (Assisi Szent Ferenc: Az erények köszöntése – részlet)

EGYHÁZUNK HÍREI

Egyházunk a „Bátorság az egyházért” 2016-os kitüntetésre

„Az Egyházforum Alapítvány kuratóriuma a «Fidentia pro ecclesia» emlékérmét 2016-ban a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösségnek ítélte oda a menekülteknek nyújtott sokoldalú humanitárius tevékenysége elismeréseként. A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség és karitatív szervezete, az Oltalom Alapítvány, a menekülthullám megjelenésének kezdetétől fogva mind a mai napig élen járt és jár a menekültek humanitárius megsegítésében. A magyarországi egyházak közül elsőként volt jelen Rösztén, Zákányban, Hegyeshalmon és Szentgotthárdon, napi rendszerességgel osztott hideg és meleg ételt, vizet, tisztálkodási szereket és ruhát. Amikor a magyar határ gyakorlatilag bezárult a menekültek előtt, akkor Szerbiában, Horvátországban, Szlovéniában, Koszovóban és Görögországban folytatta több helyszínen is a humanitárius segítségnyújtást. A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség következetesen a bibliai útmutatások alapján jár el, amikor enni ad az éhezőknek, inni ad a szomjazóknak, befogadja a jövevényeket és megvigasztalja a szomorkodókat. Ezzel közönyös és ellenséges környezetben is nyíltan tanúságot tesz Krisztus iránti hűségéről. A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség példamutató és áldozatos tevékenységét a magunk részéről a «Fidentia pro ecclesia» emlékérem odaitelésével ismerjük el.”

Az emléklakett ünnepélyes átadására az Egyházforum fennállásának 30. évfordulója alkalmából rendezett konferencia befejezéseként, 2016. szeptember 17-én, szombaton került sor.

Ötszáz pár cipőt vesznek gyerekeknek a Bayer miatt aukcióra bocsátott lovagkeresztért kapott pénzből Eddig úgy tudtuk, Haraszi Miklós találta ki, hogy a tiltakozásul visszaadott kitüntetését felajánlja jótékonyági célokra. Pedig nem. Haraszi nagy nyilvánosság előtt bevallotta: az ötlet a feleségétől jött. A kezdeményezéshez mindenesetre mások is csatlakoztak. Eredetileg úgy volt, hogy az állami érdemrendek árverését az újlipótvárosi Pozsonyi Pikniken tartják meg, de a szervezők nem kértek a politikai felhangoktól kétségkívül nem mentes eseményből. A rendezvény így átkerült a Wesley János Lelkészképző Főiskolára.

A szépen megtelt teremben „kalapácsos emberként” Galkó Balázs színész vezette a licitálást. Prózaika oka volt annak, hogy saját kitüntetését nem bocsátotta árverésre. Két évvel ezelőtt még a gyereke a villanyvasútján játszott vele, de azóta nem látta. Fogalma sincs, hova lett. (Mármint a kitüntetés.)

Napokig kereste keresztjeit és érdemrendjeit Iványi Gábor lelkész is, de ő legalább megtalálta. Neki amúgy három állami kitüntetés van, és mind a hármát más köztársasági elnöktől kapta: Göncz Árpádtól, Mádl Ferenctől és Sólyom Lászlótól. A lelkész bejelentette, hogy a befolyt összegből hátrányos helyzetű gyermekeknek vásárolnak cipőt. Iványi szerint ötezer forintért már egészen elfogadható minőségű lábbelit lehet venni. „Kutyabőrreinkből cipőt varratni gyerekeinknek nagyszerű dolog” – mondta.

A licitálás ötvenezer forintról indult, tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen típusú kitüntetését dobott be a közösbe. A legtöbb felajánló személyesen is eljött: Hodosán Róza, a rendszerváltás egyik SZDSZ-es politikusa, Szász János filmrendező, vagy például Kaltenbach Jenő egykori kisebbségi ombudsman, aki – azzal, hogy elsőként lemondott állami érdemrendjéről – elindította a tiltakozási hullámot.

Polgár András, az általa létrehozott alapítványról is ismert karitatív üzletember úgy találta, a mostani remek alkalom rá, hogy felhívja a figyelmet: jó célokra sosem lehet eleget adományozni. Mielőtt az általa felajánlott kitüntetés elkelt volna 100 ezerért, ő már 155 ezer forintot fizetett Kaltenbach Jenő érdemrendjéért.

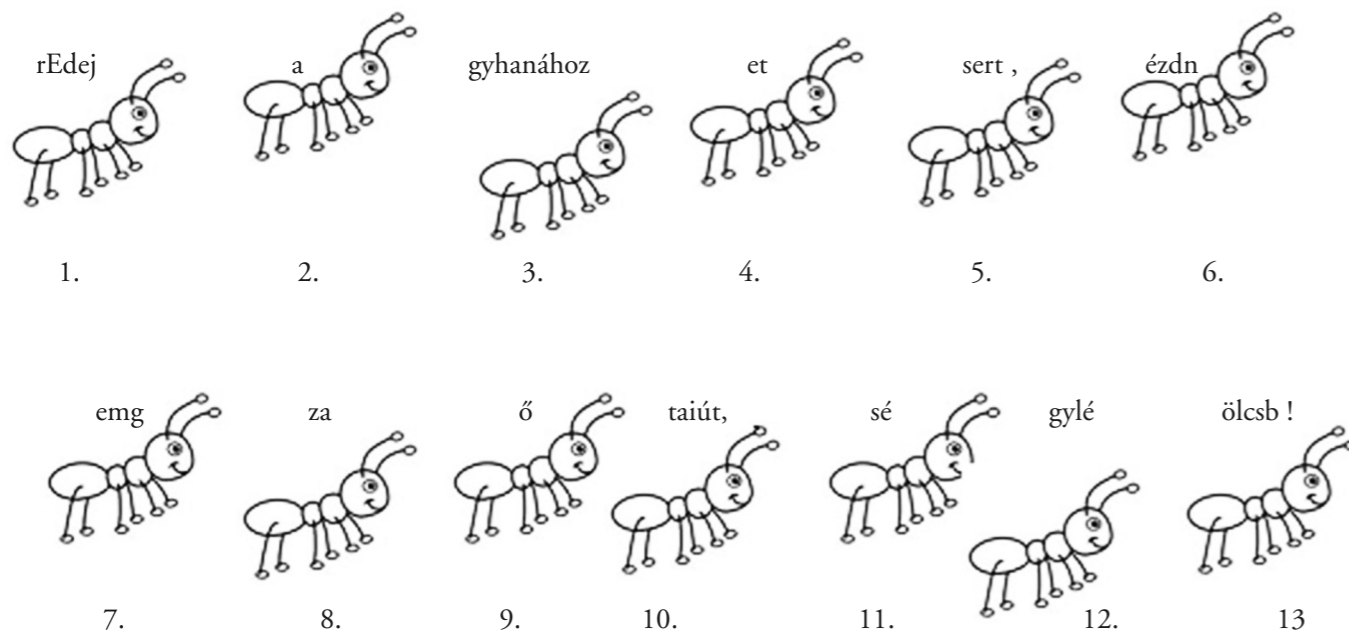
A legtöbbet (400 ezer forintot) az a tisztikereszt ért meg a licitálóknak, amit még Göncz Árpád adott Iványi Gábornak. Két férfi csupán azért fizetett a lelkész egy másik (Mádl Ferenctől kapott) kitüntetéséért, hogy tiszteletük jeléül azonnal visszazármaztassák azt Iványi Gábornak. Az árverés egyik furcsasága volt, hogy Bitó László író 200 ezer forintért megszerezte Macskássy Izolda képzőművész lovagkeresztjét, amit rögtön újra árverése bocsátott. (Második körben 85 ezer forintért kelt el.)

Az összesen tizenhat kikiáltási tárgyért a licitálók 2 millió 510 ezer forintot fizettek. Ennyi pénzből egész pontosan 502 pár cipőt lehet venni. Iványi Gábor így értékelte az árverés eredményét: „Nagyon boldog vagyok, a Pozsonyi Pikniken szereztem ennek a fele sem jött volna össze”.

(Forrás: nol.hu)

IFI SAROK

Azt gondoljuk, hogy a példakép általában híresség vagy szuperhős lehetne, de Salamon király egy különös ötlettel állt elő a Példabeszédek könyvében. Ha megfelelő sorrendbe írod a betűket, megkapod a megfejtést.

Megoldás:

1.: _____ 2.: _ 3.: _____ 4.: _ 5.: _____ 6.: _____
7.: ____ 8.: _ 9.: _ 10.: _____ 11.: _ 12.: _____ 13.: _____ !

Példabeszédek 6,6

Jó keresgélést! Tdke

Felismered-e az alábbi jelenetet?
Hol található a Bibliában ez a történet?
Annyit elárulunk, hogy az egyperces áhítatok egyik igéje szól a képen látható jelenetről.

(Forrás: <http://worldartsme.com/>)

1989-ben George Bush amerikai elnök hagyta jóvá azt a határozatot, amely október 5-ét Wallenberg-emléknappá nyilvánította az Egyesült Államokban. Wallenberg volt a második személy, akit tiszteletbeli amerikai állampolgársággal ajándékoztak meg 35 esztendővel ezelőtt, 1981-ben.

Részlet Patricia M. St. John *Egyetlen megoldás* (Evangélium Kiadó) című művéből.

(folytatás) Titokzatos levél

A pünkösdi tábor véget ért. Az idő oly gyorsan repült, hogy nem tekintettem sem előre, sem hátra, egyszerűen örültem minden új napnak. Aztán a nyár ismét ősze hajlott, és felső tagozatos lettem.

Majd újra tél lett, hullott a hó, és mindent fehér takaró alá vont. Megint fenyőtobozokat keresgéltem, gesztenyét sütöttem, és titokban karácsonyi ajándékokat fabrikáltam. Aztán ismét meghallottam az újszülött bárányok bégetését, és beszívtem a meleg déli szelet, mely előcsalta a rügyeket. Tudtam, hogy közeledik a tavasz.

A húsvéti szünetet megelőző utolsó előtti iskolanapon volt. Odakint minden zöldelt, virágzott. A tanítás véget ért. A tanulók nyugtalanul várták, hogy hazamehessenek. Az angoltanár nő egy verset olvasott, de az ablak tárva-nyitva állt, és behallatszott az örvösgalamb kurrogása meg az anyajuhok hangja, amint bárányaikat hívták. Lehetetlen volt figyelni. A tanítónő becsukta a könyvet, odalépett a táblához, és nagy betűkkel felírta: „NYÁRI VAKÁCIÓ”. A sorok közt suttogás támadt. A tekintetek ismét a tanítónőre szegeződtek.

Ahogy ott állt sárga pulóverében napsugártól körülragyogva, olyan volt, mint maga a nyár. – Nemsokára megkezditek a tervezést a nyári vakációról – jelentette ki. – Kaptok most egy versenyfeladatot, amin a húsvéti szünetben dolgozhattok. A legjobb fogalmazást a szünet utáni első héten jutalmazom. Írhattok egy történetet, vagy beszámolhattok valamiről, ami a múlt évi vakációban történt veletek, esetleg amit erre a szünidőre terveztek. Írjatok amit akartok, de olyasmi legyen benne, ami a nyarat jellemzi. – Végignézett az üres tekintettel bámuló arcokon. – Úgy látszik, a nyár eléggé álmos téma – mondta mosolyogva. – Gyűjtsünk össze néhány gondolatot, és írjuk fel a táblára, Mary, te mire gondolsz, ha ezt a szót hallod: vakáció?

Mary összerendezte. – Hm... dadogott –, hm... hőség... és... fagyalt...

- Jól van. Valaki más? Jennifer?
- Úszás... strand... csacsifogat...
- Cirkusz...
- Tenisz...
- Kempingezés lakókocsival...
- Lovaglás a pónimon...

A tanítónő mindent felírt a táblára. Aztán odafordult a most már teljesen éber osztályhoz.

- Ez mind rendben van. No, és mi van a múlt évi élményeitekkel? Anna, hol voltál tavaly a nyári szünetben?
- Az autónkkal beutaztuk Skóciát.
- És milyen volt Skócia nyáron?
- Láttunk hegyeket, tavakat, és esett az eső, és a kocsink defektet kapott. Felkerestünk néhány várat és csatateret, és kerestük a Loch Ness-i szörnyet, de hiába.

A tanítónő könnyedén sóhajtott és rám nézett.

– Lucy?

Valaki vihogott, és Blossom Mary megpróbált kisegíteni: – Lucy sosem utazik el – magyarázta. A nagyszülei nem szoktak üdülni, mert...

– Hagyd abba Mary! – szakította félbe a tanítónő. – A nyár itt is nyár, nemcsak az üdülnőhelyeken. Egyébként Lucy volt már távol az otthonától. Hiszen részt vett a pünkösdi táborban. Lucy, mondanál nekünk valamit a cotswoldsi nyárról?

Ajkamba haraptam, és bosszúsán néztem a tanítónőre. Miért kérdez éppen engem? Hiszen tudja, hogy én nem megyek sehova. Aztán az arcára tekintettem, és megértettem, hogy egyáltalán nem akart nevetségessé tenni. Valóban számított a segítségemre. Ő is, én is hasonlóképpen éreztünk a nyárral kapcsolatban. Szüksége volt a válaszomra. Kibámultam az ablakon, és megpróbáltam emlékezni. Nyár Cotswoldsban!

– Eszembe jut a bodza és a frissen kaszált fű illata – kezdtem lassan –, a szelíd fénysugár, mely alkonyatkor átragyogott a bükkfák levelei között, úgyhogy minden egyes levél látható lett... és a csillagok, amiket a sátorból egy lyukon keresztül láttam... a virágokon csillogó kora reggeli harmat... egy fürdés a folyóban... a jégmadár, mely part menti búvóhelyéről bukkant fel... és az, ahogy a fűzfaágakon himbálództunk. – Az élmények egyre jöttek, jöttek, és órákig tudtam volna folytatni. De hirtelen észrevettem a többiek csodálkozó arcát. Elpirultam és elhallgattam. A tanítónő háttal állt nekem, és én még soha nem láttam olyan gyorsan írni őt. A mély csendet az iskolai csengő hangja szakította félbe. Vidám fecsegés következett. Kezdődött a szünet. (Folytatás következik.)

ZSIDÓ ÉLET

Példaképeink

Mai felgyorsult világunkban, ahol minden gyorsan fogyasztható, a médiumok azt sugallják reklámjaikban, hogy az él színvonalas életet, aki márkás cipőben, ruhában jár, olyan partikon vesz részt, melyeken ún. „celebek” is részt vesznek, akiknek minden porcikájukat már operálta plasztikai sebész. Akinek nincs „csókos szája” annak fel kell tölteni szilikonnal, savval, vagy akármivel. A fontos, hogy leginkább a rajzfilmben szereplő mesebeli aranyhalacszkára hasonlítson csücsöri ajaka, egyéb testrészeiről nem is beszélve. Példaképek a botrányhősök és -hősnők. Egyesek tetoválásra is százazreket költenek, mert az a „trendi”. Igaz, sokkal könnyebb (?) virágerdőt tetováltatni testünkre, ha kissé fájdalmas és költséges is, mint pallérozott elmére szert tenni, vagy spirituális fejlődésünkre energiát fordítani. Üresfejű ún. „celebek” lettek a tömegek példaképei. Ha választani lehet példaképet, például egy fiatal lánynak a legritkább esetben sugallja azt a köztudat, hogy Heller Ágnes filozófus legyen az, inkább azt, hogy egy butuska, szép leányzó, aki botrányairól híresült el, ám minden porcikája a plasztikai sebészeti vívmányait tükrözi.

Mint tudjuk, tökéletes ember nincs. A zsidó hagyományok szerint, ha egy házat építenek, kötelező, hogy legalább egyetlen téglát hiányozzon belőle, vagy egy rész vakolatlan legyen, mert semmi sem lehet tökéletes és teljesen befejezett. Ha úgy lenne, megállna a fejlődés.

Vallásunk 613 mivált ír elő számunkra, de képtelenség mindent betartani, ám igyekeznünk kell minél többet elérnünk. Még az igaz emberek, a „cádikok” sem képesek elérni, hogy az összes előírásnak megfeleljenek. A világ örök mozgásban, fejlődésben van, így az emberi elme is. Igyekeznünk kell a világ javításán minden cselekedetünkkel (Tikun Haolam).

Az Örökkévaló kettős céllal szabadította ki választott népét az egyiptomi rabszolgasorból: az egyik a Tóra, azaz a Törvény átadása e népnek. A másik cél Izrael földjének az örökbeadása, amelyet a Teremtő már korábban odaígért Ábrahám, Izák és Jákob ivadékainak.

A Tóra átadása megtörtént, de átvétele azóta is folyamatban van, mert szelleme, erkölcsisége nem terjedt el igazán, ahogy – mint más alkalommal e lapban említettük – Izrael földjének a birtokbavétele is csak részben valósult meg azóta.

A zsidó felfogás szerint a világon az egyetlen tökéletes az Örökkévaló. Bár tudjuk, hogy a saját képére teremtett min-

ket, ám egyetlen zsidó sem törekedhet az Ő tökéletességére, így nem is lehet a példaképünk. Arra viszont törekednünk kell, hogy parancsait betartsuk. Valójában nem is létezhet a földön olyan igaz ember – „cádik” –, akinek mindez sikerül, kivéve azt a 36 Lamed Váv (ez a 36-os szám betűjele) cádikot, akik közül akár Messiás is lehet egyikük, ha a többi feltétel is együtt áll ehhez. Mi nem tudjuk, kik azok, csak a Fentvaló. Valójában ők tartják vállukon a világot.

Minden hívő zsidó anya úgy érzi, hivatott arra, hogy benne fogadjon meg a Messiás, ezért fiaikat igyekezzenek úgy nevelni, hogy a Tóra parancsolatait betartsák. Ebben az apáknak igen komoly szerepük van, akik fiaik tudásának, elméjének pallérozottságáért felelősek. A zsidó fiúcskák tórai nevelése már két éves (!!) korukban megkezdődik, és folytatódik egy életen át. Nem példaképeket, hanem példákat állítanak eléjük, azzal, hogy elmondják-taníttják a gyermekeknek a zsidóság történetét, bevezetik őket a vallásba, megtaníttják elemezni-vitatkozni, gondolkodni őket. Nem a szabad gondolkodást befolyásolják, hanem annak irányát szabják meg, és az minden esetben a Tóra. Ez nem csak a tanítók-rabbik kötelezettsége, de elsősorban az apáké: „És beszélj el fiadnak” – szól a parancs.

Nyilván vannak gyerekek és fiatalok, akik olyan hősök szeretnének lenni, mint pld. a Makkabeusok, vagy prófétáinkhoz hasonló tudással szeretnének rendelkezni, de a valódi cél: közelebb kerülni Istenhez a Tóra törvényeinek betartása által.

Nem véletlen, hogy a vallásos zsidó férfiak ránézésre egyforma ruhát hordanak, amellyel ugyan meg lehet különböztetni, melyik irányzathoz tartoznak, mely rabbi udvarában lévő haszidok, de nem követik a változó divatot, és nincs jóképű színész vagy politikus példaképük.

Ha egy lányt férjhez adnak, a család nem gazdag-fényes férjet keres számára, hanem erkölcsileg feddhetetlen, valást tanuló fiatalembert, „jesivabóchert”. A lány ebben az esetben nagyobb hozományt kap, hogy férje elmerülhessen a Tóra és Talmud tanulmányozásában. Ezt elősegítendő, ha szükséges, az asszony vállal munkát, hogy férje tudása kiteljesedhessen. Erre a zsidók történelmében is több példát találunk, mind a mai napig.

A világban a példaképek a divat szerint változóak. A mi fiatalágunk idején Claudia Cardinaléra szerettünk volna hasonlítani, olyan frizurát, ruhákat hordtunk, mint ő. A lányok utánozták, ahogyan Brigitte Bardot csücsörített, a fiúk

Az 1849. október 6-án kivégzett tizenhárom honvédtiszt:

Knezich Károly, Nagysándor József, Damjanich János, Aulich Lajos, Lahner György, Poeltenberg Ernő, Leiningen-Westerburg Károly, Török Ignác, Vécsey Károly, Kiss Ernő, Schweidel József, Desseffy Arisztid, Lázár Vilmos.

Elvis Presley-inget hordtak. De tudjuk, a világ ilyen dicsősége múlandó. Újabb divatok, és így példaképek jöttek, ahogy ma a fiatalok jó része „kerül, amibe kerül” tetoválásokkal ékesíti magát, mint anno az indián törzsek tagjai. Kit érdekel közülük, hogyan néznek majd ki elaggott korukban öreg testükre tetovált rózsáikkal, most éppen aktuális, addigra már elfeledett szerelmeik nevével hátukon, karjukon?! A divat, így az aktuális példaképek is múlandóak. A világ változik, ez alól az egyetlen kivétel az isteni jelenlét.

Rabbi Ákivá felesége, Ráchel levágta és eladta a hajfonatát, hogy támogassa férjét, aki Tórát tanult. Így lett Ákivá pásztorból nagy Talmud-tudós felesége segítségével. Ráchel hozzájárulásával elment rabbi Eliézer és rabbi Josuá Talmud-iskolájába, hogy Tóra-tudását kiteljesítse. Ráchel elszegődött cselédnek, hogy tanházba járó férjét anyagilag támogathassa. Ákivá nagyon szegény volt. A Talmud azt mondja róla: „Az itélet napján Ákivá miatt vétkesnek találják majd a szegényeket.” Vagyis nem mentegőzhetnek azzal, hogy rossz anyagi helyzetük miatt nem tanulták a Tórát, hiszen Ákivá szegényebb volt náluk, és mégis szorgalmasan tanult. (Ávot d'Rábi Nátán 6:2) Tizenkét évet a jesívában töltött, s amikor visszatért, meghallotta, hogy valaki azt mondja a feleségének: „Hogy lehet, hogy Ákivá itt hagyott téged, mintha egy élő özvegy lennél!?” Ráchel így felelt: „Ha énám hallgatna, ott maradna, és még tizenkét évig tanulná a Tórát...” Ákivá, aki ezt a párbeszédet meghallotta, azonnal visszatért a tanházba, s amikor hazatért, már nagy Talmud-tudósként 24 000 tanítvány kísért. Az öt ünneplő tömegben felesége, Ráchel is ott volt, cselédhez illő, rongyos ruhájában, mert nem akart kölcsönkérni erre az alkalomra szép ruhát: „Ismer engem a férjem jól, nincs szükségem maskarára.” Ráchel Ákivá lábai elé vetette magát, de a tanítványok nem ismervén őt, el akarták távolítani Ákivá közeléből, az azonban közölte velük „Hagyjátok, az enyém és a tiétek (vagyis a Tóra, amit tanultunk) mind az ő érdeme...”

Rabbi Ákivá élete tanulságos mindnyájunk számára, akkor is, ha nem lehet példaképünk vértanúságával: amikor tanítványai felment a Scopus-hegyre, ahonnan ráláttak a másodszer is elpusztított Szentélyre, a tanítványok sírásban, zokogásban törtek ki, de mindnyájuk meglepetésére Ákivá boldogan táncolni kezdett. Többet azt hitték, rabbijuk megőrült, míg egyikük vette magának a bátorságot, hogy megkérdezze: „Hogyan lehetséges, hogy a Templom pusztulásának láttán örömtáncot lejtessz?” Ákivá ezt felelte: „Mert innen az út már csak felfelé vezet!” A zsidóság történelme során több alkalommal volt olyan mély szakadékbán, ahonnan mégis fel tudott emelkedni. Az egyén számára is élete utolsó percéig lehetőség van a felemelkedésre, megtérésre: azaz Hozér Becsuvának („vissza a válaszhoz”) lennie. Mert a kérdésekre a Tóra adja meg a választ mindannyiunknak.

A Talmudból tudjuk, hogyan kínozták Ákivát a börtön-

ben: nem adtak neki elég vizet, de addig nem volt hajlandó enni, amíg nem kapott vizet, hogy lemossa a kezét. Élete kockázatásával válaszolt a bölcsek kérdéseire, és halachikus döntvényeket hozott a börtönben is. Jóm Kippúr napján végezték ki, szörnyű kínzások között. „A Smá Jiszráél ima ideje volt, amikor Ákivá testét a rómaiak vasfésűvel gyötörték, ám ő eközben is imádkozott. Tanítványai azt kérdezték: «Ez a Tóra jutalma?» [a Talmud szerint még a szolgáló angyalok is tiltakoztak az Égben, ugyanezt kérdezvén], de Ákivá, azt felelte: «Egész életemben azon töprengtem, mit jelenthet pontosan, amit a Smában mondunk: ...szersz az Örökkévalót, a te Istenedet, teljes szívvel, egész lelkeddel... Ezt bölcseink úgy magyarázták, hogy ...még ha el is veszi lelkedet. Kérdeztem magamtól, mikor lesz alkalom alkalmazni bölcseinknek ezt a mondatát? Most, hogy itt az alkalom, ne éljek vele?» És ekkor, hosszan nyújtva mondta az echád szót, amely az egyetlen Istent jelenti. Lelke ekkor szállt el, miközben égi hang hallatszott: «Boldog lebezz, Ákivá, hogy lelked az 'Egy' szóval távozott testedből...»” (Bráhot 61)

A zsidó gyermekek a Tóra és a Talmud tanulása során ismerkednek a zsidóság történetével, a fentiekhez hasonló történetekkel. Ezek során megtanulják, hogy a legfontosabb egy zsidó ember életében a Tóra ismerete és a törvényekkel való együttélés. Hosszú távú jövőképet csak akkor alkothat a zsidóság, ha szellemi örökségét maradandóvá teszi gyermekei által. Többek közt egy tanulságos talmudi történet mutat, ha nem is példaképeinkre, de egy olyan példára – szintén rabbi Ákivát idézve –, mely mindannyiunk számára utat jelöl: „Egyszer egy róka a folyó partján jártában látta, hogy a halak ide-oda cikáznak a vízben. Kérdi a róka: Mi előtt menekültök, mitől féltek? Mondják a halak: A halászoktól, akik hálót feszítenek ki, hogy megfogjanak bennünket. Mondja a róka: Ha kedvetek van, gyertek ki a szárazföldre, lakjunk együtt, és akkor biztonságban lesztek... Mondják a halak a rókának: Terólad regélük, hogy az állatok legokosabbja vagy? Hiszen te sült bolond vagy! Ha itt, a vízben, az életelemünkben félünk és remegünk, a szárazföldön, ahol rögtön meghalnánk, annál inkább...» Így van ez velünk is – fejezte be Ákivá a példalózást. – A mi életelemünk a Tóra. Ha a tanulása veszélyt jelent, akkor a tőle való eltávolodás százszor annyira veszélyes és fenyegető számunkra...» Ezt igyekeznünk gyermekeinknek is továbbadni, mert csak úgy járhatunk jó példával előttük, ha értelmi szintjüknek megfelelően válaszolunk meg kérdéseikre a Tóra szellemében, hogy megértsék: „...az Úr nem azt nézi, amit az ember: mert az ember azt nézi ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.” (1Sámuel 16,7) „Én, az Úr vagyok az, aki a szívet fürkészem és a veséket vizsgálom, hogy megfizessek kinek-kinek az ő utai szerint és cselekedeteinek gyümölcse szerint.” (Jeremiás17,10)

Schlesinger Hanna, Tel Aviv

BACH KANTÁTÁINAK NYOMÁBAN

Így dicsőül meg Képmásod bennem

A kompozíció (*Ti, kik Krisztustól kaptátok nevetek – Ihr, die ihr euch von Christo nennet*, BWV 164) 1725. augusztus 26-án hangzott el Lipszében. Az aznapra rendelt evangéliumi szakaszhoz (*Lukács 10,23–37*: Példázat az irgalmas szamaritánus-ról) szorosán kötődő szöveget Salomon Franck írta.

1. Ária (tenor): Keserű, panaszos, egyben vádló ária kéri számon a megkeményedett szívú „keresztények” felebaráti szeretetét. A hegedűk szólamában hallható kánonszerű kezdet alighanem Krisztusra mint példaképre utal, akinek jóságosságát, irgalmasságát az igazi kereszténynek követnie kellene.

A kőnél (*Stein*) is keményebb szívek hatással vannak a zenére, említésükkor „kővé dermed” az énekes szólista dallama is: *Ti, kik Krisztustól kaptátok nevetek, / Hol marad könnyörületességetek, / Amiről Krisztus tagjai megismerszenek? / Az irgalom túl messze került tőletek. / Jóságosnak kellene lenni szíveiteknek, / De azok a kőnél is keményebbek.* (A mű a világhálón meghallgatható: <https://youtu.be/WaX2lv44qM8>)

2. Recitativo (basszus): A tétel elején hallható, *Hegy beszédre* utaló gondolat gyengéd ariózoként hangzik el. Az áriaszerű kezdet azonban hamar „száraz énekbeszéd”-dé foszlik, amint kiderül, hogy Jézus tanítása helyett sokan inkább a kerges szívű pap és lévita példáját követik: *Halljuk ugyan, amit maga a Szeretet szól: / ki felebarátot irgalommal átölel, / Az az ítéletkor / Irgalomra lel. / Ámde, erre mégsem figyelünk! / Pedig halljuk felebarátunk sóhaját! / Kopogtat szívünkön; de nem nyitjuk zárját! / Látjuk ugyan, ahogy kezét tördeli, / S szemét, melyből könny patakzik; / De mindez szeretetre a szívet nem kényszeríti. / A pap és a lévita, / Kik itt oldalra lépnek, / Bizony képe a szeretet nélküli kereszténynek; / Mintha a szerencsétlen idegenről semmit sem tudnának, úgy tesznek, / Se bort, se olajat / Felebarátjuk sebeire nem folytatnak.*

3. Ária (alt): Az énekes szólistát kísérő két fuvola lágy hangzásával érzékletessé teszi a szövegben szereplő nemes tulajdonságokat, a gyengédséget, szeretetet, irgalmasságot: *Csak szeretet és könnyörületesség által / Leszünk Istenhez hasonlatosak. / A szívek, melyek mint a szamaritánusé, irgalmasak / Az idegenek fájalmától fájnak / És könnyörülettel teliek.*

4. Recitativo (tenor): Vonósok kísérik az énekes fohászt. Akárcsak a második tételben, itt is disszonanciák (főképp tritónuszok) által hangsúlyozódnak ki bizonyos szavak: pl. a hideg szívek (*kalte Herzen*), az ellenség (*Feind*), a fájdalom (*Leid*). A korábbi recitativóban Jézus példájának elvetése miatt megszűnt a kezdeti arioso, itt a tétel végén megfordul a folyamat, a Képmás kiábrázolódsága közben a szólista áriaszerű dallammal búcsúzik: *Ah, szereteted sugarával olvaszd meg hát! / A hideg szívek acélját, / Hogy az igaz keresztény szeretetet, / Megváltóm, hasza át naponta szívemet, / Hogy felebarátom bánatát! – Legyen bárki: idegen, vagy olyan, mint én, / Barát vagy ellenség, pogány vagy keresztény – / Szívem mindig saját fájalmaként érezze át! / Jóságos, szelíd és kegyes légy szívem, / Így dicsőül meg Képmásod bennem.*

5. Ária (szoprán, basszus): Akárcsak az első tételben, itt is egymást kánonikusan követő szólamok jelzik, milyen példát kell követnie a hívőnek. Míg az erőszak erőszakot szül, és lehetetlenné teszi az üdvözülést, a könnyörületre Jézus könnyörülete, a szeretetre Isten szeretete a válasz: *Kezek, melyek nem szorulnak ökölbe! / Nyitják majd meg az eget. / A szemekre, amelyekből könnyörület árad, / A Megváltó irgalmasan tekint. / A szíveknek, melyek szeretni nem restek, / Isten saját szívét adja majd.*

6. Korál: Ki lesz példaképünk? Milyen mintaképet választunk? A közönyös papét, a levitát, vagy az irgalmas szamaritánusét, Jézusét? Kinek képmása ábrázolódik ki rajtunk? Fohászként e választás felelősségét hangsúlyozza Elisabeth Creutzinger Herr Christ, der einig Gotts Sohn (Krisztus Urunk, Isten egyetlen fia) kezdetű koráljának 5. strófája: *Ölj meg bennünket jóságod által, / Ébressz fel bennünket kegyelmed által! / Az ó-ember gyengüljön, / Hogy az új élhessen! / Itt ezen a földön, / S értelmünket, minden vágyunkat, / Gondolatunkat neked szentelhesük.*

Göncz Zoltán

HAVI ISTENTISZTELETI REND

2016 – A fény és a fényalapú technológiák nemzetközi éve
Az év igéje: „Abogyan az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket.” *Ézsaiás 66,13*

OKTÓBER

Október hónap igéje: „Abol az Úr Lelke, ott a szabadság.” *2Korinthus 3,17*

ISTENTISZTELETEK		BIBLIAÓRÁK	
	<i>Igehely</i>	Téma: Mi a valódi szabadság?	
Október 2. Szenháromság utáni 19. (HÁLAADÓ) vasárnap	<u>2Mózes 34,1-10</u> <i>Efézus 4,17-28</i>		
Október 9. Szenháromság utáni 20. vasárnap	<u>Máté 22,1-14</u> <i>2Mózes 8,14-22</i>	Első hét	Összefüggés a szabadság és Isten szabadítása között 2Mózes 13,1-16
Október 16. Szenháromság utáni 21. vasárnap	<u>Jeremiás 29,1-14</u> <i>Efézus 6,10-17</i>	Második hét	Az én szabadságom és a másik szabadsága 5Mózes 15,12-18
Október 23. Szenháromság utáni 22. vasárnap	<u>Filippi 1,3-11</u> <i>Mikeás 6,6-8</i>	Harmadik hét	A keresztény szabadság nem jelent szabadosságot 1Korinthus 6,9-12
Október 30. Szenháromság utáni 23. (BIBLIA) vasárnap	<u>Ámós 8,11-12</u> <i>Az apostolok cselekedetei 8,26-40</i>	Negyedik hét	Törvény és szabadság Jakab 2,8-13

HÍRMOZAIK

London – Évekig rejtve maradt egy padláson, de végül napvilágra került néhány Jane Haining-dokumentum. A dokumentumok tartalmazzák a nő végakarátát és több mint 70 fotót olyan zsidó lányokról, akikért az életét kockáztatta – írja a BBC.com. A kézzel írott végakarát 1942 júliusában kelt, benne aprólékosan felsorolja, hogy mi történjen a tulajdonát képező tárgyakkal halála esetén, szó esik a bundájáról, az írógéperől és az órájáról is. A kollekciónak tartalmaz néhány olyan feljegyzést, melyek bemutatják, hogy milyen erőfeszítéseket tett szabadlábba helyezéséért. A dokumentumok segítségével bepillantást nyerhetünk a figyelemre méltó misszionárius életébe. Felfedeztek egy olyan gépelt jelentést, amelyik leírja, hogyan próbált Ravasz László püspök beavatkozni a magyar hatóságok munkájába, és kizozni a misszionáriust a börtönből, miután 1944-ben kémkedés gyanújával letartóztatták, egy helyi börtönbe zárták, és Auschwitzba vitték. A kollekciónak egy ebből az időszakból fennmaradt levelet is tartalmaz, ami fényt derít Haining utolsó hónapjaira. (Forrás: evanglikus.hu)

KITEKINTŐ

A szép járású lovak

Van egy régi történet, amit, ha jól emlékszem, David Wilkerson prédikációjában olvastam, de a megfigyelés az életből való. Biztos valamelyik tanyasi gazda vagy lovászfű mesélte. Volt egy nagyon kedves paci, amelyiknek nagyon rossz járása volt. Nagyon szerették, de sehogy nem tudták kiigazítani a járását. Rossz volt a tartása, összevissza csalinkázott az úton. Nem tudták, hogyan lehetne segíteni rajta. Valakinek eszébe jutott, hogy van a farmon egy gyönyörű és szép járású paripa is. Mellé kötötték a rossz járású és rossz tartású lovat. Semmi mást nem tettek, csak a két ló együtt járt mindenhol. Ahogy múlt az idő, a csámpás lovacska elkezdte felemelni a buksiját, kezdte jól raskogatni a lábát, s idővel gyönyörű, szép járású, szép tartású lovacska lett belőle.

A példabeszéd arra vonatkozott, hogy nem mindegy, mire nézünk, kire nézünk, mire tekintünk, mit követünk, mit tartunk követendőnek, kit példaképnek. A Biblia teljes mértékben alátámasztja ezt. A Zsidókhöz írt levél 12. fejezetében arról olvashatunk, miképp tudjuk megfutni az előttünk levő küzdőteret: „nézvéen a hitnek fejedelmére és bevézőjére Jézusra”. Nézni kell őt, és észrevétlenül követni. Isten azt akarja, hogy őt kövessük, akkor nem tévedünk el. Jól kell példaképet és mintát választani. A Biblia azt mondja, hogy „legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti menyeyei Atyátok tökéletes”. De „ne legyetek olyanok, mint atyáitok”, akik nem figyeltek az Úrra. Mintát állít a Biblia, példákat mutat, amelyeket kövessünk, és amelyeket ne kövessünk. Ha jól választunk mintát és példaképet, akkor jó úton járunk, és a járásunk megszépül, mint a rossz járású pacinak, amelyiket a szép paripa mellé kötöttek. Ha jól választottunk mintát és példaképet, akkor kötözzük hozzá magunkat. Az Ószövetségben Isten azt mondta a zsidóknak, hogy „és ez igék, a melyeket e mai napon parancsolok néked, legyenek a te szívedben. És gyakoroljad ezekben a te fiaidat, és szólj ezekről, mikor a te házában ülsz, vagy mikor úton jársz, és mikor lefekszel, és mikor felkelsz. És kössed azokat a te kezre je gyűl, és legyenek homlokkötőül a te szemeid között”. Mindig szemeid előtt legyenek az igazságaim, mindig a mintára nézz, a példaképet, a tanítást kövesd, és el ne távozz attól.

Az Újszövetségben ugyanez folytatódik, az üzenet az, hogy „az odafelvalókkal törődjétek, ne a földiekkel, mert a ti életetek el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben”. Ne

hagyjuk el az atyai házat. Ne hagyjuk el a mintát, ne keressünk rossz példaképeket. Ne szeressük a világot, és ami a világban van. Ezzel azt mondja, hogy az embernek az a példaképe és a mintája, amit szeret. Azt követi, amit szeret. Te szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből, hogy jól legyen dolgod, jó példaképet használj, hogy jó mintát kövess, hogy az életed bármilyen is, de a belső öröme mindig meglegyen. Ha bárki bármit tesz is, mi nem azt követjük, ezt tanítja a Biblia. A tékozló fiú tett egy kísérletet. A Biblia a negatív példákat is bemutatja, hogy azzal is segítsen. Azt mondja, „ne járjatok úgy, mint egyéb pogányok is járnak az ő elméjüknek hiábavalóságában”. Ne járjatok úgy! Ne ez legyen a minta! Ne ők legyenek a példaképek! Mindnyájan ilyen életből jövünk, és komoly változás, radikális döntés kell, hogy az ember elhagyja a régi mintáit és példaképeit, és újakat kövessen helyette. Ezért mondja a Biblia, hogy „levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt, megújuljatok pedig a ti elméteknek lelke szerint, és felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtetett igazságban és valóságos szentségben”.

Le kell vetni a régi példaképeket, mintákat, és fel kell venni az újakat. Meg kell változtatni a gondolkodást, az elmét, és ragaszkodni hozzá. Ez nem megy egyik percről a másikra, a kacsázva járó lovacskanak is idő kellett, amíg felvette a szép paripa járását. De ha kitaratóak, ha odaszántak, ha eltökéltek vagyunk, akkor észrevétlenül elkezdünk hasonlítani arra, akire a szemünket függesztjük. Nagy a kísértés, hogy elcsatangoljunk, elszakítsuk a jármot, hátra nézzünk, mint Lót felesége, de hamar megtapasztalhatjuk, hogy nem jó úton járunk. Jézus azt mondja, hogy aki az eke szarvára teszi a kezét, az ne tekintsen hátra. De ez nem külső kényszerből, hanem belső azonosulásból fakad, mert az igazi példakép nem terrorral, fenyegetéssel, hanem szeretettel köti magához az embert. Nem a törvény, nem a félelem, hanem a kegyelem és a szeretet visz a jó példaképhez. Örömet okoz a szabad választásból és szeretetből való követése.

Ugyanez igaz az emberek követésére is. Mert Isten ad emberekben is mintát, vannak földi példaképeink is. Aki eltávolít Istentől, az nem jó példakép. Akiben az Isten tulajdonságait véljük felfedezni, akiben nem az embert,

hanem az Istent dicsőítjük, az jó példakép. Mert az ilyen példakép nem magát, hanem az Istent dicsőíti: azt, aki őt is példaképpé tette, és amikor ez vonzóvá lesz, akkor az Isten dicsőségét, jellemét, természetét és szeretetét látjuk meg benne. Akiben nem rajzolódik ki a Krisztus természete, akihez nem szabad akaratból való önkéntes szeretet, hanem félelem, rettegés, kényszer, lelki terror köt, akit nem a békesség kötele kapcsol hozzánk, az nem jó példakép. A Bibliában van egy másik mérce is, hogy a követendő példaképeknek mindig az életük végére tekintünk, és aszerint kövessük őket. Minden ember életében van egy fejlődési folyamat. Az igazak egyre igazabbak, a gonoszok egyre gonoszabbak lesznek, ami életük végére csúcsoodik ki, de az irány és a folyamat már korábban is jól látható, hogy valaki merrefelé halad. Jézus könnyen felismerhetővé tette a csalásokat is, mert csalás nemcsak a világban, az egyházban is van. Léteznek ragadozó farkasok is, akik juhok ruhájában jönnek. Jézus azt mondta, gyümölcsökről ismeritek meg őket. Jó fa jó gyümölcsöt terem, rossz fa rossz gyümölcsöt. Aki példakép akar lenni, de rossz gyümölcsöt terem, azoktól ne félj, ne rettegj, és ne kövesd, mert nem szép járású paripa, hanem csámpás,

beteg ló lesz belőled. Ez igaz nemcsak olyan emberekre, akik az egyházban vannak, hanem olyanokra is, akik nem hívők. Mert sok esetben lehetnek és vannak olyan nem hívő emberek, akik bizonyos tekintetben példaképeink lehetnek, mert tudtukon kívül is követendő mintát mutatnak, ami közel áll az Isten természetéhez. Sokszor jobban, mint egyes hívő emberek. Ezért soha nem szabad senkit ennek alapján megvetni. Senki nem láthatja egy másik ember szívét. A gyümölcsöket kell nézni náluk is. Akarunk-e olyan gyümölcsöket? Mert ha hozzájuk kötjük magunkat, hasonlóak leszünk őhozájuk. S vannak emberi minták, hősök is a Bibliában, a bibliai történetek azért írtak meg, hogy tanuljunk belőlük, hogy példaképeket válasszunk. Dávid, Salamon, Eszter, Jób, Jónás, Pál, Péter, de a negatív hősök is, mind-mind lehetséges pozitív vagy negatív példaképeink.

A magam részéről arra gondolni sem merek, de vannak, akik méltók arra, hogy egyszer ők lesznek példaképek vagy már azok is. Az ilyenek mellé szeretném, ha befogna az Úr a szeretet és a békesség kötelékében, hogy ne lennének már annyira csámpa.

Bartus László

EGY REMÉNYRE

Nehéz a példaképekről írni. Na, nem azért, mintha nem lennének ilyenek számomra, hanem éppen azért, mert többen vannak, és azért is, mert ha neveket említek, akkor elhárítja magától tulajdonosa mondván, hogy nem méltó az elismerésre. Ezért történeteket írok le név nélkül, amelyekben elmondom, hogy mit köszönök meg, miért lettem és lehetek lelkes.

Amikor a gyülekezetbe érkeztem egy őszi vasárnapon, éppen hálaadó istentiszteletet tartottak. A szószéken egy vendég igehirdető állt. Aki elhívott erre az alkalomra, az megjegyezte, hogy a helyi lelkes sokkal szebben beszél, amivel talán arra akart biztatni, hogy máskor is menjek majd el. El is mentem. De nem a barátom unszolására, hanem azért, mert példaképem lett a gyülekezet, amely nem attól tette függővé hálaadását, hogy ki állt a szószéken.

Az első „prédikációm” készültem elmondani, amikor lelkesem látva „szent” idegességemet, azzal nyugtatott, hogy azt mondta: az igehirdető erőssége nem önmaga, hanem Isten igéje. Sokszor eszembe jut, örökre hálás leszek érte.

Lelki gondozó szakra jártam, és három év után dönthettem, hogy folytatom-e tanulmányaimat a lelkesi képesítésért. Tanácsot kértem ehhez egy szakavatott kollégámtól, barátomtól. Ő azt mondta: a különbség a két pálya között az, hogy a lelki gondozót nem lehet éjszaka felköltetni hivatásának végzésére. Ezzel példamutatást kaptam tőle arra nézve, hogy magunknak kell megtalálni utunkat, és vállalni, még ha az nehezebb is volna.

A sok példakép közül még valaki. Ő olyan testvér, aki sok nehézséggel küszködik, mégis, amikor istentisztelet után kocsival hazaviszem, akkor buzgón imádkozik értem, értünk, Budapestre költözött gyermekeimért (talán megsejtett valamit), minden gyülekezetért, ahogy ő fogalmaz: az oda vezető utakért is, ami a vidéki gyülekezetbe tett látogatásokat jelenti. Bár csak lehetnék én is az ő példaképe!

Iklódy László

NÉPSZAVAZÁS

Alábbiakban a soron következő népszavazással kapcsolatos
egyházi megnyilatkozásokból közlünk összeállítást:

Kedves Testvérek!

Mához négy hétre népszavazás. A kérdés és annak báttere szinte mindenkit megmozgat. Engem szomorúsággal és bosszúsággal tölt el, hogy a kormánykampány és a „királyi média” bírei mennyire egyoldalúan kommunikálják a népvándorlás rendkívül összetett problematikáját. Magyar egyházunk felelős vezetői pedig – tisztelet a kivételnek – írásban, hivatalos nyilatkozatban mind a mai napig nem reagáltak a krízisre. Püspöki Karunk – egyelőre – hallgat.

[...] A magyarországi szerzetesrendek tavalyi nyilatkozatának e részlete számomra mindennél jobban kifejezi azt az irányt, amire hazánkban [...] törekedhetnénk:

„Hazánkban, ahol oly nagyon hiányzik [...] az egymás iránti bizalom, nem szeretnénk belenyugodni abba, hogy [...] elzárjuk szívünket mások szenvedése elől. Akármi is legyen a helyes politikai megoldás [...], egy biztos: csak annak az embernek és annak az országnak van jövője, [...] amely képes az együttérésre, képes átlépni a bizalom küszöbét, aki meg tudja osztani a sajtóját, s képes odalépni irgalmas szamaritánusként testvére testéhez és sebéhez[...].”

[...]

Makó, 2016. szeptember 4.

Pálfai Zoltán plébános

(Forrás: szemlelek.blog.hu)

***

A Heti Válasznak néhány egyházi vezető, pap, lelkész, rabbi hajlandó volt elárulni, neki személyesen mi a véleménye a kvótaszavazásról. Néhány válasz és indoklás:

Balás Béla, Kaposvár katolikus püspöke: NEM. *„Nem mel fogok válaszolni, mert magyar vagyok. Magyarságunk ugyanis istenadta kincs, semmiel sem kockáztathatjuk.”*

Beer Miklós, Vác katolikus püspöke: NEM. *„A népszavazás jelzés az unió vezetőinek, hogy így nem lehet megoldani a népvándorlási helyzetet.”* De azt javasolja, mindenki szavazzon a lelkiismerete szerint.

Kozma Imre lelkész, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke: NEM. *„Ez nem azt jelenti, hogy érzéketlen lennék, hanem azt: hozzájárulásunk nélkül minden döntés diktatórikus. Ebből pedig nem kérünk.”*

(Forrás: apredikator.hu, M-érték.tv)

Kocsis Fülöp hajdúdorogi görögkatolikus érsek-metropolita: NEM AKAROM. *„Nyilván tudni kell nemet is mondani - például a betolakodásra.”*

Szenczy Sándor lelkész, a Baptista Szeretetszolgálat elnöke: NEM. *„Az így, ebben a formában feltett kérdésre, véleményem szerint, más válasz nem adható.”*

Németh Sándor, a Hit Gyülekezete vezető lelkésze: NEM. *„A nemzetközi presszió ellenére is ragaszkodnunk kell a szuverenitásunkhoz.”* *„A migráns tömegek letelepítése hazánkban is drasztikusan növelné a terrorveszélyt.”*

Radnóti Zoltán, a Mazsihisz rabbitestületének elnöke: TÁVOLMARADÁS ÉS ZSOLTÁR. *„A kampányban két dolgot láttam: az egészséges emberi félelmeket felhasználva és alakítva próbálják befolyásolni a szavazókat, illetve éppen ellenkezőleg, nevetségessé tenni a görcsös akarást. Ebben a játékban nem veszek részt. Abban a fél órában, amíg szavaznék, inkább elmondok bús zsoltárt.”*

Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija: NEM. *„Ezek a kérdések a zsidó közösségek számára fokozott, a mindennapi fizikai biztonság kockázataihoz kapcsolódnak, így nem tartanám szerencsésnek, ha a betelepítés bármilyen formája kötelező és ellenőrizetlen lenne.”*

(Forrás: Heti Válasz via index.hu)

***

Bikádi László veszprém megyei református lelkész a menekülteket sáskákhoz, egerekhez, hangyákhoz hasonlította prédikációjában. Az önmagát szerényen „a prédikátor”-nak valló Bikádi élete jelszavának nem egy bibliai igét, hanem az *extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita* (Magyarországon kívül nincs élet, vagy ha van, nem olyan), eredetileg pejoratív értelmű, a nemzeti öntudat megjelenésével azonban szó szerint értelmezett közmondást választotta. Feltehetőleg a szövegek e posztmodern felhasználására érzett hajlama érhető tetten akkor is, amikor az elesettektől várja, hogy irgalmas szamaritánusokként cselekedjenek.

„Ugyanennek a hetedik hónapnak a tizenötödik napján kezdődjék az Úrnak a hét napig tartó lombsátrak ünnepe. Az első napon tartsatok szent összejövetelt, ne végezzetek semmilyen foglalkozáshoz tartozó munkát. Hét napon át mutassatok be tűzöldozatot az Úrnak.” (3Mózes 23,34-36a)

A NOL információi szerint több református egyházi vezető is megdöbbsent és tiltakozott a Dunántúli Református Egyházkerület püspökénél Bikádi László Károly hajmáskéri lelkész szószékről elhangzott beszéde miatt. A Református Egyház Zsinata arra kéri a gyülekezetei tagjait, hogy vegyenek részt a népszavazáson és szavazataikat „a legjobb meggyőződésük szerint” adják le.

(Forrás: miskolcihirek.hu)

***

Állampolgári jogommal élve természetesen részt veszek a népszavazáson, és gyülekezeti tagjainkat is erre biztatom. Ugyanakkor az egyház tagjainak és tisztségviselőiknek ugyanúgy joguk van élni a szavazás titkosságával, mint bárki másnak. Semmilyen vélt erkölcsi szempontok pressziója nem kényszerítheti az egyházak tagjait és vezetőit arra, hogy köz-

hírré tegyék hitbeli meggyőződésük és lelkiismeretük alapján kialakított álláspontjukat egy politikai vitában.

A [...] népszavazást előkészítő kampányban pártpolitikai álláspontok artikulálódtak. Az egyházak [...] nem kapcsolódhatnak be egy-egy politikai párt kampányába. Az különösen elsomorít, hogy a szavazást megelőző kampány résztvevői tudatosan építettek az alantas emberi indulatokra [...]

A migrációs válsággal kapcsolatosan, a népszavazástól függetlenül, a Magyarországi Evangélikus Egyház, [...] az Evangélium tanításán nyugvó, világos és árnyalt állásfoglalást fogalmazott meg, MELYNEK középpontjában a rászoruló ember megsegítésének krisztusi kötelezettsége áll, ugyanakkor rámutatnak arra is, hogy az államok joga és kötelessége polgáraik biztonságának biztosítása.

[...]

Fabiny Tamás

(Forrás: evangélikus.hu)

***

Ez a mi országunk: érvénytelenítsd a népszavazást!

Mi, civil szervezetek és az országért felelőséget érző magyar állampolgárok egy olyan országban hiszünk, ahol az emberség, a szolidaritás és egymás tisztelete mentén intézzük közös ügyeinket... a kormány veszélyeztetett értékeinket, ezért felemeljük szavunkat a népszavazás, és az azt beharangozó gyűlöletkampány ellen. Kampányt indítunk a népszavazás érvénytelenítéséért, mert nem viszi előre közös ügyeinket, értelmetlen és embertelen. Nem kínál választ a menekültek helyzetére, sem az Európai Unió jövőjére. Éppen úgy elutasítja a szolidaritást nehéz helyzetű embertársainkkal, mint a többi európai tagállammal. Nem kívánja megteremteni a békés együttélés kereteit. Meggyőződésünk, hogy ahol a gyűlölet határozza meg a közbeszédet, ott hosszútávon senki nem lehet biztonságban. A népszavazásra bocsátott kérdés értelmetlen. Az EU-ban nem született olyan döntés [...], hogy kötelező „betelepítési” kvótát írjanak elő. Ha lenne is ilyenről szó a jövőben, a tárgyalóasztalnál Magyarország is ott ülne. A referendum kérdésére adott válasznak nincs konkrét jogi következménye. A népszavazás és az azt kísérő kampány célja a menekültekkel szembeni gyűlöletkeltés. Október 2-a igazi kérdése, hogy képes lesz-e valaha ez az ország egy humánus közösséggé válni. Vannak közöttünk, akik érvénytelenül fognak szavazni, míg mások bojkottálják a menekültellenes kényszernépszavazást. A célunk mégis közös: érvénytelenítsük ezt a népszavazást. Csatlakozz hozzánk, oszd meg a nyilatkozatunkat, beszéljess barátainkkal, munkatársainkkal, szomszédainkkal. Győzd meg őket is, együtt be tudjuk bizonyítani, hogy emberséges és szolidáris a mi országunk!

A csatlakozó szervezetek listája: Artemisszió Alapítvány, Eleven Emlékmű, Eötvös Károly Közpolitika Intézet, Független Előadóművészeti Szövetség, Gyerekesély Közhasznú Egyesület, Hálózat a Tanszabadságért, Hivatlanul Hálózat, Humán Platform Egyesület, Közélet Iskolája, Krétakör Alapítvány, Magyar Helsinki Bizottság, Magyar Női Érdekvédelem Szövetség, Magyarországi Európa Társaság, Magyarországi Evangélikus Testvérközösség, Migration Aid, MigSzol, Oktatói Hálózat, Oltalom Karitatív Egyesület, Opera Közhasznú Kulturális Egyesület, Segítsünk együtt!, Szépirodok Társasága, Társaság a Szabadságjogokért

HÍRMOZAIK

Az izraeli zsidók többsége egalitárius ima-helyszínt szeretne a Kotelnél a *The Jerusalem Post Magazine* kérésére készült közvélemény-kutatás eredményei szerint. A közvélemény-kutatás szerint az izraeliek 61%-a támogatná egy ilyen helyszín létrehozását, 39%-uk ellenzi, és a férfiak és nők válasza között nem találtak eltérést. Miközben az ortodoxok 83%-a ellenzi, a szekuláris zsidók valamennyien támogatják, és a magukat konzervatívnak vallók 59%-a támogatja az elképzelést.

(Forrás: Jerusalem Post)

MARGÓ

Mindennapi példaképeinket...

...add meg nekünk ma? Amikor e sorok írója még a hetvenes évek elején általános iskolája padját koptatta, kötelező volt példaképet választani, legalábbis elvben. Gojko Mitić lett nemzedékem talán legfőbb példaképe; a jugoszláv származású NDK filmekben játszó örök Winnetou ugyan indiánt akkoriban még nem látott, de filmjei mégis kasszasikert arattak volna a keleti blokk összes országában, ha a szabott ár országaiban lett volna kasszasiker. Vagy mégis volt? Hiszen tódultak a moziba az emberek.

Mindenesetre Gojko Mitić-tyel nem volt gond, az általa, illetve a filmek által sugárzott értékrenddel még annyi sem. Ő volt a jó, a sápadt arcú meg a gonosz, ilyen egyszerű volt a may-i világ. Hogy mennyi köze van ennek a valósághoz, azt most ne bolygassuk, de ha a kedvenc költőt, vagy pláne a kedvenc együtttest is példaképnek lehet nevezni, akkor sem volt probléma, magyartanárnőnk direkt biztatott is bennünket, fedezzünk fel írókat, költőket magunk, olvassunk Hamvást meg Faludyt, így jó példaképeink maradnak, olyanok, akiket utánozni, követni lehet!

Körülbelül 4-5 évet tölthettem el boldog tudatlanságban, hogy a világgal nincsen semmi baj, amikor az egyik ismerősöm értetlenkedett: szegény Sztálinról miért mondanak annyi rosszat, hiszen neki szép nagy bajusza van, és olyan jóképű. Még magamhoz sem tértem a sokból, amikor egy lány azt állította, hogy Hitlernek szép acélkék szeme volt, Rákosinak meg olyan cuki kopasz feje. Mindketten felvilágosító történelemóra utáni élményeikről beszéltek, volt, aki járt a Terror Házában meg a Páva utcában is. Amikor az áldozatokról kérdezték őket, csak ennyit mondtak: így jártak. Mármint az áldozatok.

Azon már meg sem lepődtem, hogy találkoztam Benitoval, aki melleleg kutya volt, még a tetejébe aranyos is. Büszke, ám zavaros tekintetű gazdája némi felfuvalk-

dottsággal a hangjában, leereszkedően közölte velem, hogy a hű eb nevét arról az áldott emlékü Mussoliniról kapta.

A másik dolog, ami kétségbe ejtett, az volt, hogy a divat megváltozott, a fiatalok egyre szívesebben hordtak katonai szerkót, megjelentek a bőrfejúek, velük együtt pedig a faji alapú gondolkodás. Megdöbbsentem. Hát újra előjönnek azok az eszmék, gondolatok, előítéletek, amelyekről azt gondoltuk, hogy a múlt ködébe veszték, akár bizonyos betegségek, mint például a pestis? Igen, újra előjöttek, harminc év se kellett hozzá. Az okok? Nálamnál sokkal okosabb emberek se nagyon tudják a választ a miért kérdésre, miért gondolja az emberiség úgy, hogy a diktatúra, az intolerancia bármire is megoldás lehet. Miért neveznek el kutyát Mussoliniról, miért büszkék egyesek, hogy mi nem az utolsó csatlós, hanem a végig kitartó nemzet voltunk?

Mi itt az ellenállhatatlan vonzalom, a csábító erő: az egyszerűség? Vagy a gyengeségnek van szüksége egy biztosnak gondolt támaszra, esetleg lusták vagyunk nem primitív módon, nem leegyszerűsítve gondolkodni? Ezért is nő, és sajnos szinte mindenütt a világon nő a szélsőséges pártok támogatottsága, akár szélsőjobb, akár szélsőbalos legyen az a párt. De az előző mondatban ott van az is szócska is, néhány problémát lebecsülni látszik a liberális-demokratikus oldal?

Sokáig vigasztalhatatlan voltam, mígnem Anders Thomas Jensen: *Ádám almái* című filmjében megtaláltam a gyógyító jelenetet. A falra akasztott Hitler-kép mindegyik ajtónyitásra, -csapásra leesett. A főhősnek nem sikerült a képet, hogy úgy mondjam, stabilizálni. Leesett az, bármit csinált vele. Végül vállat vont, és más, jobb irányba tereledött az élete.

Bereczky Géza

HÍRMOZAIK

Beer Miklós váci megyéspüspök felhívással fordul azokhoz, akiknek feleslegessé vált, gondozatlan ingatlan van a tulajdonukban. Annyi ház áll üresen vidéki településeken, miért ne adnák ezeket oda a tulajdonosok a rászorulóknak.

(Forrás: szemlelek.blog.hu)

HITÉPÍTŐ IRODALOM

Ingerose Paust: A DÖNTÉS NAPJAI

Az olvasóhoz

Mit válaszolna, ha egy asszony tanácsot szeretne kérni öntől (nem orvosi szempontból): kihordja-e gyermekét, vagy a jelenleg nem kívánatos terhességét megszakíttassa-e? Okai egyáltalán nem elcsépeltek, mégis bizonytalan a döntésben.

Mit tesz ön? Mit mond neki? Segíteni akar neki, hogy helyesen dönthessen. Azonban bizonyára nem kis szívdobogást okoz ez önnek, ugye?

Én is így voltam. Egy ilyen kérdést nem lehet gyors igennel vagy nem-mel letudni, főleg ha nem is ő az egyetlen tanácsot kérő nő, akivel találkozunk. Foglalkozni kell a problémával, és felismerni, hogy korábban nagyon felületesen ítéltünk.

Ha az ember könyvet ír, kézenfekvő, hogy emberi konfliktusokhoz nyúl. De ehhez?

Nem, mondom, nem, ez nem az én feladatom! Éppen egy új történelmi regényen dolgozom, ez az én asztalom. De ha az időszerű téma mégis szorongat? Egy fiatalasszony elmeséli a történetét... Szinte megrémülve kapom magam rajta, hogy már nevet is adtam neki: Karin Anders.

Nem, valószínűleg sokkal inkább az olvasóimat.

Valóban? A kérdések itt vannak, és senki sem segít a megoldásban, ha hallgatunk.

Egy nap elkészült a vázlat, a koncepció. Még választhattam – írni vagy „elvetni”.

S most itt fekszik előttem ez a lelki gyermekem, amely ellen kezdetben tiltakoztam, mint néhány asszony a testi gyermeke ellen. Csak azt kívánom, hogy elvégezze a szolgálatát: adjon bepillantást abba a problematikába, amit az emberi élet továbbadása jelent, s aminek a felelősségteljes megítélése nekünk, keresztyéneknek épp úgy szívügye, mint a törvényhozóknak.

1. fejezet

Csörög a vekker. Bosszúsan a kikapcsoló gomb felé nyúlok, mert kiszakított a szép álomból, melyben Jörggel voltam együtt. A világító mutatók 5 órát jeleznek. Még húsz percem van a felkelésig, így intézem mindig. Nem szeretem, ha ébredés után rögtön ki kell ugranom az ágyból. Tegnap fel sem kellett volna húznom az ébresztőt, mert

csak tizennégy órakor kezdődik a szolgálatom. De ki kell használnom a hét egyetlen szabad délelőtti órát, ezúttal, hogy Kamstedtbe utazzam és ott...

Ó, csak ne erre gondoljak, mert a félelem máris fojtogat! Talán hiába is aggódom, és ma már megkönnyebbülten jövök haza. Csak győzzem kívánni!

A fennmaradó percekben Jörgnek meg kell éreznie, hogy gondolataim sok száz kilométer távolságból őt keresik. Szófiában már egy órával később van, és ő biztos kávé vagy teát készít a kollégiumi szobájában. Pontosan ismerem napi beosztását, hiszen gyakran ír. Évente csak kétszer látjuk egymást: a nyári szünetben és az év végén. A közbeeső időben a levelekből élünk, s abból, hogy előre örülünk a viszontlátásnak. Az együtt töltött napok után mindig nehéz a búcsú. Miért még olyan messze? – gondolom olyankor, de nem mondom ki. Mikor két éve összeházasodtunk, sok jó szándékú figyelmeztetést kellett meghallgatnunk: a hosszú elválás nem tesz jót a fiatal házasságoknak. De mi nem akartunk várni, szorosan össze akartunk tartozni. Így hát nem nehezíthetem meg a távolban töltött időt. Hiszen az úgyszólván rövidül minden nappal. Még másfél év, s befejezi tanulmányait. Biztosan jó építész lesz. Nyáron részt vett a diáktársaival egy szálloda-tervezés ötletpályázatán, és harmadik díjat nyertek. Nagy siker ez, mert a bolgárok igényes építetők. Örültem, hogy így némi pénzhez jutott, jó kiegészítés az ösztöndíjhoz. Számára azonban fontosabb volt, hogy pazarló módon megajándékozzon engem – először tehette. Egy csudaszép bőr kabátot hozott, ma ismét felveszem. Jörggel együtt még alig volt alkalmam, hogy ezt a gyönyörű darabot viseljem. Éppen az ünnepek alatt rendkívüli hideg napok voltak hófúvással és viharral, ami napokra megbénította az utcai és vonatközlekedést. Így történt, hogy még Wegnerrékhez sem tudtunk elutazni, akik olyan kedvesek számunkra, mintha szüleink lennének. Seringenben laknak, Schönachtól 40 kilométerre. Még az operába sem jutottunk el, pedig a menyasszonyi ruhámat ebből az alkalmából rózsaszínnel béleltem ki, hogy tessék Jörgnek. Ő egyébként egyáltalán nem volt szomorú, hogy alig hagyhattuk el kicsi lakásunkat, sőt. „Itt is kicsinosíthatod magad nekem” – mondta, és a ruhát szilveszterre vettem fel. Mikor láttam, mennyire élvezte az otthonlétet, örül-

tem, hogy minden így alakult. Bevallotta, hogy most gyakran vágyódik haza, és alig várja az időt, mikor mindig együtt lehetünk. Beszéltem neki a jövőbeli terveinkről, melyeket régóta szövögetünk. Bár még nem voltunk benne biztosak, hogy a vágyam, hogy orvosi egyetemre járjak, beteljesedik-e. De annyira bíztunk benne, hogy Jörg előrelátóan az „én” egyetemi városomban pályázott meg egy helyet. Az elfogadás azt jelentette, hogy ott egy lakást is kapunk. Igazán szerencsés fickók voltunk, s minden kívánságunk szerint fog történni. Mikor januárban megírtam Jörgnek, hogy beleegyeztek a továbbtanulásomba, ujjongva válaszolta, hogy nem is lehetett másként, ő tudta, hogy így lesz. „Szép életünk lesz, Karin, – írta – világos, tiszta és egyenes előttünk az út...”

Valóban? Nem akartam kételkedni, de kikerülhetetlen a kérdés, mert nem éreztem jól magam. Gyakran voltam rosszul, hánytam, és rossz érzések szorították össze a szívemet, hogy néha alig kaptam levegőt. Munkába menet többnyire jobban lettem. Talán egy gyomorrontás, semmi más. Gondterhelten nézegettem a naptárt, de az orvosi könyvek igazolták, hogy a ciklus rendszertelenségei előfordulhatnak. Mégsem halogathattam tovább a nőgyó-

gyászi vizsgálatot. Ezért utazom ma Kamstedtbe. Öltözködés alatt megnyugodva állapítom meg, hogy ma nincs hányingerem. Talán néhány óra múlva nevetni fogok az aggodalmaimon. Ha valami betegség derülne ki, csak akkor fogom Jörgnek megírni, ha mindezen túl leszek, előtte nem kell tudnia róla. Semmiképpen nem akarom nyugtalanítani és a feladataitól eltéríteni.

Sietség nélkül készülődöm. Bekapcsolom a rádiót, ellenőrzöm az időt, és forró tejet reggelizem vajas kenyérral. Majd rendbe hozom a szobát. Már csak a naptár leszakítása van hátra – négy lap egyszerre –, február nyolcadikát mutat, és ma tizenkettedike van. Wegnerék küldték, ugyanilyen van nekik is, és azt írták, hogy a napi bibliai igé legyen köztünk a híd. Szégyellem, hogy gyakran elhanyagolom az olvasását. Ma sem maradt rá idő, talán majd este. De azért átfutom legalább a rövid imádságot: „Uram, tőled jön minden, amik vagyunk. Segíts felismerni mindenben, ami ér, a Te atyai szeretetedet és jóságodat! Adj hálás szívet mindenért!”

Nem gondolkozom most ezen, csak azt tudom, hogy hálás leszek, ha kiderül, hogy a félelmeim alaptalanok voltak. Úgy tűnik, a nap reményteljesen kezdődött. (Folytatás következik.)

(Fordította: Czövek Olivérné)

HÍRMOZAIK

A muzulmán vallású, független egyiptomi parlamenti képviselő, El-Badri Ahmed Deif az első, aki kérvényt nyújtott be kopt templom építéséhez. A templomot a kopt ortodox kereszténység, egyúttal III. Shenouda pápa szülőhelyének tartott Salam (jelentése *béke*) nevű faluban szeretné felépíttetni, ahol még soha nem volt templom. Deif a következőképpen nyilatkozott: „Szeretnék történelmet írni azzal, hogy Egyiptomban egy muzulmán nyújt be elsőként templomépítés engedélyeztetéséhez kérvényt, miután a parlament elfogadta az ehhez szükséges, mérföldkőnek számító törvényjavaslatot. Ezzel a kérvénnyel az a célom, hogy a muzulmánok és a keresztények között a bizalom új hídjait építsem, és tápláljam az egyiptomi nemzeti egységet.”

(Forrás: ahramonline)

„Nekem ez a természetes” – mondja a paralimpiáról Kalocsai Richárd, aki a Nemzetközi Asztalitenisz Szövetség megbízásából fényképezi Rióban a pingpongosokat. A református fotóriporter születése óta maga is két különböző lábbal él, ugyanis bal lábfeje hiányzik, ennek ellenére mégis teljes életet él. Azt mondja, nem haragszik Istenre, amiért így született, és a sport is sokat segített neki abban, hogy elfogadja: ő ilyen. A munkája kapcsán pedig úgy érzi, Jézus ott tartja az ujját az ő ujján, mielőtt elkészítené a fényképeit, ezért nem is izgul annyira, mi lesz Rióban.

(Forrás: reformatus.hu)

Egy új képkalkoló technológiával, egy különleges digitális szkennel bevetésével sikerült megfejteni egy kétezer éves tekerics elszenesedett darabjának a tartalmát. A tekerics a Tóra valaha talált legkorábbi leiratának egy részlete, és a sérülékenysége miatt évtizedeken át feküdt érintetlenül egy izraeli raktárban – írja az MTI. Az Én-Gedi tekericsként ismert írás legalább a 3. vagy 4. századból származik, esetleg még ennél is régebből: néhány szakértő szerint a radiokarbonos elemzés által sugalltnál is régebbi lehet. A kézirat stílusának elemzése és a betűk rajzolásának módja alapján arra következtetnek, hogy akár az első évszázad második felében vagy a második század elején is keletkezhetett. Régóta azt gondolták a tudósok, hogy a tekerics tartalma örökre elveszett, mert megégett egy 6. századi tűzben, ezért lehetetlen megérinteni anélkül, hogy porrá hullana. Hogy megakadályozzák a megégett papírtöredék további szétesését, egy digitális szkennel segítségével virtuálisan bontották ki a tekericset, hogy a megérintése nélkül nézzék meg a tartalmát.

(Forrás: index.hu)

„1956 nem kisajátítható, szellemisége, tartalma összetettebb annál, hogy bárki is jogosan magához ragadhassa. 1956 az ország közös ügye volt és az is kell, hogy maradjon...” (Göncz Árpád, 2008)

EGYPERCES ÁHÍTATOK

Egyperces áhítat minden napra

Október 1. Szombat

„Életem folyton veszélyben van, törvényedről mégsem feledkezem meg.” (Zsoltárok 119,109)

A felnőtt ember számára nem meglepő, hogy életére számítatlan veszély leselkedik. Az igaz ember pedig azt is tudja, hogy az elvei melletti kiállás még külön is ellenségeket szerez neki. Van, aki *önvédelemre* hivatkozva ilyenkor enged az elveiből, vagy fel is adja azokat. Boldog azonban az, aki a leginkább embert próbáló pillanatokban sem feledkezik meg arról, hogy kihez tartozik, és öntudatosan vállalja az Úr törvényeit.

Október 2. Vasárnap

„Amikor ... adományt adsz, ne kürtöltes magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik ... Amikor imádkoztok, ne legyetek olyanok, mint a képmutatók, akik szeretnek a zsinagógákban és az utcasarkokon megállva imádkozni ... Amikor pedig bűntöltök, ne nézzetek komoran, mint a képmutatók ... Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat.” (Máté 6,2. 5. 17.) Milyen példát adunk azoknak, akik felnéznek ránk, és követendő mintát keresnek? Bizony, még a legszentebb kegyességbe is befurakodhat a képmutatás, az öntetszelgés kellemetlen reflexe. Jézus szabadon és tapintatosan gyakorolta az adakozás, az imádkozás és a bűjt eszközeit. Íme a követhető minta! Mi se rugaszkodjunk el tőle!

Október 3. Hétfő

„... megmutattam nektek, hogy milyen kemény munkával kell az erőtlenekekről gondoskodni, megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: «Nagyobb boldogság adni, mint kapni.»” (Az apostolok cselekedetei 20,35)

Mindig kísértés számunkra, hogy megelégedjünk a határozott véleményalkotás tetteivel. Sokkal fontosabb azonban, hogy egy adott helyzetben tudjuk-e követni Jézusnak nemcsak a szavait, hanem a cselekedeteit is. Ilyen vagy olyan határozott álláspontunk van az erőtlenekekről, és arról is, hogy miként kell *gondoskodni* róluk. Képesek volnánk-e azonban meg is mutatni, hogy ezt miként kell megvalósítani?

Október 4. kedd

„Még a veréb is talál házat, és a fecske is fészket, ahova fiókáit helyezi oltáraidnál, Seregek Ura, királyom és Istenem! Boldogok, akik házában laknak, szüntelenül dicsérhetnek téged!” (Zsoltárok 84,4)

Arra buzdít bennünket ez a zoltárvers, hogy tekintsük természetesnek, ha mindenki az Istent dicsérő gyülekezet tagja lehet társadalmi helyzetétől, kulturális háttérétől, vagy egyéb megkülönböztető jegyeitől függetlenül. Teremtő Atyánk az égi madarak osztályától felfelé mindenkit elfogad oltára közelében. Mi miért tennénk ember és ember között különbséget?

Október 5. Szerda

„Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy bőbeszédűségükért hallgattatnak meg.” (Máté 6,7)

A pogányok úgy képzelték, hogy szavaikkal megbéníthatják, „leimádkozhatják” az isteneket. Az egyistenhívők között is vannak, akik ezt képzelik. Pedig az imádságban is lehetünk természetesek, őszinték, lényegre törők. Isten azért hallgat meg, mert jó, és figyel ránk. És azt is szereti, ha nem beszélünk mellé.

Október 6. csütörtök

„Legyetek a követőim, amint én is követője vagyok Krisztusnak.” (1Korinthus 11,1)

Figyelemre méltó dolog, ha valaki ilyen egyértelműen maga után meri hívni a többieket. Csak az teheti ezt meg, aki élete minden dolgában egyértelműen kész követni Mesterét. Pál ilyen ember volt, mindent veszni hagyott, hogy a Krisztust megnyerje. Úgy látta, csak az ilyen teljes odaszánással lehetünk e világban hiteles bizonyosságtevői az Úrnak.

Október 7. Péntek

„Az az egész nemzedék is Atyái mellé került, és egy másik nemzedék támadt utána, amely nem ismerte az Urat, sem azokat a tetteket, amelyeket véghezvitt Izraelért.” (Bírák 2,10)

Szeretem, hogy Isten igéje nem idealizálja a választott nép útját, hanem beszámol a hiteleshagyások időszakairól is. A honfoglalás nagy élménye hamar elhomályosult a mindennapok tennivalói között, amikor ki-ki leginkább a gyarapodással, az előbbre jutással foglalta el magát. Nagy kár, ha a következő nemzedékek már alig tudnak valamit az Úr nagy tetteiről. Pedig kötelességünk elmondani, hogy abban, ami jó, amire vihettük, a legtöbbet az isteni áldás adta. A többi „nyereség” lehet gátlástalanság és harácsolás eredménye. Súlyos hiba lenne, ha utódainkra ilyen örökséget, példát hagynánk.

Október 8. szombat

„Igdé kijelentése világosságot gyújt, értelmessé teszi az együgyűeket.” (Zoltárok 119,130)

Ma már, nagyon helyesen, különféle speciális foglalkozásokkal fejlesztik azokat, akik valamilyen hátránnyal születtek, vagy csak nehezebben képesek feldolgozni a megszerzett ismereteket. Sokan szégyellik, rejtegetik *együgyűségüket*, vagy azt, ha gyermekeik küzdenek ilyesmivel. Van egy olyan terület, ahol a képességek hiánya vagy korlátozott volta nem hátrány. Isten ígérje mindenkét felszabadít, és megerősíti méltóságában az *együgyűt* is.

Október 9. vasárnap

„... amikor a testvérek ellen vétkeztek, és erőtlén lelkiismeretüket megsértitek, Krisztus ellen vétkeztek.” (1Korinthus 8,12) Pál apostol az erősebbek példaadásának fontosságáról is értekezett érintett levelében. Azt is állítja, hogy a Krisztusban nyert szabadság az étkezés vagy a külsőségekben elvárt vallási igazodás dolgában nem veszélyezteti üdvösségünket. A szeretet kedves *kényszere* azonban eredményezheti azt, hogy önként lemondunk egyes természetes *jogainkról*, ha azok gyakorlása a közösségen belül némelyeket megbotráncoztatna. Fontosabb az a segítség és gyöngédség, amit az érdeklükben gyakorolt önkéntes bőjt munkál.

Október 10. hétfő

„Ezt mondták nekem: Készíts nekünk istent, hogy előttünk járjon! Mert nem tudjuk, hogy mi történt ezzel a Mózesrel, aki kihozott bennünket Egyiptomból. Erre ... ez a borjú lett ...” (2Mózes 32,23-24)

A tömegek, a népek általában szeretik, ha valaki vezeti őket. Mózes néhány hetet távol tölt, hogy az Úr törvényeit formába önthesse. Ennyi idő elég ahhoz, hogy az emberek új „vezér” után nézzenek. Az se zavarja őket, hogy ez egy ékszereikből gyártott nevetséges állatfigura. De még nagyobb a bajunk Áronnal, aki semmiképpen nem viselkedik példásan ebben a helyzetben, amikor enged a primitív indulatoknak, és kiszolgálja azokat. Az igazi vezető soha nem népe gyenge pontjaira épít, hanem inkább segít abban, hogy ne a nemzeti karakter gyarlóságai törjenek a felszínre.

Október 11. kedd

„Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem vagytok-e ti értékesebbek azoknál?” (Máté 6,27) Néha példát vehetünk az alacsonyabb rendű állatokról is. Akár lelki igazodásunk dolgában is követendő minta lehet a madarak bizalma, mellyel komolyan veszik Teremtőjüket, fenntartójukat. Mi pedig mennyit aggodalmaskodunk! Legyünk aláztos követői a kicsi szárnyasok példájának.

Október 12. szerda

„Mint Istennek szent és szeretett választottai, öltetek magatokra könnyörületes szívet, jóságot, alázatot, szelídséget, türelmet. Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is.” (Kolosséiakhoz 3,12-13) Az apostol nem hagy kétséget afelől, hogy mik az életnek azok a területei, melyeken a példaadás különösen is fontos. Milyen nagy szükség lenne ma szegényeket és üldözötteket is felvonultató világunkban, ha Isten népe nem csatlakozna az irgalmatlanság harsány propagandájához, hanem figyelne azokra, akik jósággal, alázattal, szelídséggel és türelemmel fordulnak a rászorulóknak felé!

Október 13. csütörtök

„De Ruth azt felelte: Ne unszoldj engem, hogy elhagyjalak, és visszatérjek tőled! Mert abová te mégy, oda megyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg én is. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott haljak meg én is, és ott temessenek el! Úgy bánjon velem az Úr most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled!” (Ruth 1,16-18) A baráti hűség himnusza a kis „migráns”, Ruth vallomása. Két, támasz nélkül maradt özvegyasszony kapaszkodik egymásba. A hátrányosabb helyzetű elsősorban nem saját jövője kiteljesedéséért, hanem a másik iránti szolidaritásból vált hazát. Ha nem egészen így lenne, akkor is szép volna a történet, akkor is profitálhat Naomi és a későbbi történelem a kedves bevándorló asszony döntéséből. Így azonban az örök példa még jobban megrendít bennünket.

Október 14. péntek

„Mit aggódtok a rubázatért is? Figyeljétek meg a mező liliomait, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is.” (Máté 6,28-29) Ha korábban szabad volt a madarokról példát vennünk, most még egy lépcsővel lejjebb lépünk, és a növényvilágban kapunk figyelemre méltó intést az aggodalmaskodásunk és kishitűségünk miatt. Úgy véljük, a mezei virágok csak úgy, haszontalanul élnek bele a világba. Pedig ők is ígét hirdetnek nekünk, hitetlen, gyarló embereknek. Ezek a kicsi, útszéli teremtmények az *arcukat* bizalommal fordítják hatalmas Teremtőjük felé. Tőle várják a föld, az eső és a napfény áldásait. Csodálatos kibontakozásukban és tündöklésükben nagy szerepet játszik az is, hogy valaki akarta létüket, és gyönyörködik bennük. Nekünk, a magunk életében miért nem elég ez...?

Október 15. szombat

„... ha kitartóan cselekszitek a jót, és türirete érte a szenvedést, az kedves az Isten szemében. Hiszen erre hívatatok el, mivel

Krisztus is szenvedett értetek, és példát adott nektek, hogy az ő nyomdokait kövessétek ...” (1Péter 2,20b-21)

Mai igénkben nemcsak arra szólítottunk fel, hogy legyünk kitartók és hűek elveinkhez, mert ez tetszik Istennek, hanem arra is utal a szerző, hogy meghatározó minta ragyogott fel számunkra Krisztus földi történetében. Igen, csak azt nevezhetjük kereszténynek, aki a Krisztus nyomdokait követi...

Október 16. vasárnap

„Aki bölcsékkel jár, bölcsé lesz, az ostobák barátja pedig romlottá lesz.” (Példabeszédek 13,20)

A régi királyi tanítás figyelmeztet bennünket arra, hogy tőlünk függ, kinek a társaságát választjuk. A bölcsékkel való közösségről nem azt állítja igénk, hogy az kiszámítható jóléthez vezet, hanem hogy bennünket is bölcsé tesz. Az ostobákkal való barátság viszont lehet, hogy gazdaggá tesz, ám egészen biztosan magában hordozza a romlottság lehetőségét.

Október 17. hétfő

„Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába.” (Máté 18,3)

Köveztük már a madarak és a virágok példáját. Ma egy kicsit feljebb lépünk, és a kiskorúak életmódját tanulmányozhatjuk. Jézus egyenesen azt állítja, hogy csakis az ő példájuk követése tarthatja fel előttünk a mennyek országába vezető út titkát. Az az őszinte és nyitott gyermeki bizalom, amellyel a kicsik tekintenek a világra, az a jóhiszemű kiszolgáltatottság, amellyel készek mestereiket követni, nélkülözhetetlen a mennyek felé vezető úton.

Október 18. kedd

„Ezért tehátd mi is, akiket a bizonyágtévőknek ekkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezédo terhet és a bennünket megköörnyékező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát. Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztet, és Isten trónjának a jobb-jára ült. Gondoljatok rá, aki a bünösöktől ilyen szidalalmazást szenvedett el, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjete.” (A zsidókhöz írt levél 12,1-3)

A csüggedés vagy a bátor folytatásról való lemondás ismert fogalmak az élet küzdelmeit vívó hívő ember számára is. Kár lenne azonban mégis feladnunk. Senkinek sem könnyű az élet. A hithősöknek sem volt az, akik példájára éppen azért van szükségünk, hogy mi is kitarthassunk. Az ő titkuk, a legmeghatározóbb példaképük, Jézus követése volt. Ő az, akire a szó minden tekintetében mi is felnézhetünk, hisz nemcsak hangoztatott elvei voltak, hanem a kereszt-halál vállalásáig elment annak érdekében, hogy minket fel-

emljen, és maga után vonzzon. A példája segít nekünk is a megfáradás és csüggedés leküzdésében.

Október 19. szerda

„Többet ér a jó hírnév a nagy gazdagságnál, a jóindulat jobb az ezüstnél és az aranynál.” (Példabeszédek 22,1)

Ez a Biblia álláspontja. Persze vannak más (és pedig harsányabb) „tanítók”, akik a gazdagság és a nemesfémek gyűjtését ajánlgatják. Bizony, nagy kísértés ez annak, akinek a lehetőség „megadatik”. Ebben is, mint minden másban, a választás tőlünk függ. Akinek „van füle a hallásra”, az megszívleli az Ige tanítását.

Október 20. csütörtök

„Énök az Istennel járt, és egyszer csak eltűnt, mert Isten magához vette őt.” (1Mózes 5,24)

Énök életkora beszédes szám. 365 évig élt. Mintha azt akarná üzenni a szent író, hogy vannak emberek, akik az év minden napján Istennel járnak. Ha mindannyiunk ósátyjának sikerült, mi miért ne követhetnénk példáját? Bizonyára mindig csak egy napra tervezett és kért erőt Teremtőtől. A huszonnégy óra kétharmadát kitevő ébrenlét belátható idő, annak, aki eltökélte, hogy „Istennel jár”.

Október 21. péntek

„... sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.” (Máté 19,30) Verseny közben minden megtörténhet. Ha elbizza magát az élen járó, bizony elbukhat. A sereghajtókat pedig azzal bátorítja az Úr, hogy akár a nagyokat megelőzve diadalmasan célba érhetnek. Semmiképpen ne add fel!

Október 22. szombat

„Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.” (János 13,14-15)

Jelképesen és esetleg konkrétan is készen kell állnunk ennek a Jézustól tanult szolgálatnak az elvégzésére. Akkor, ott, a tanítványok izgatott kérdése az volt, hogy ki tekinthető közülük a többiekénél nagyobbak. Erre érkezett a Mester gyakorlati válasza. Tudod, nem elegendő az elvi egyetértés. A gyakorlatban is kövesd Őt!

Október 23. vasárnap

„Ne hagyj abba ennek a törvénykönyvnek az olvasását, arról elmélkedj éjjel-nappal, őrizd meg és tartsd meg mindazt, ami ebben meg van írva. Akkor sikerrel jársz utadon, és boldogulsz.” (Józsué 1,8)

Mózes bevégezte. A nagy ember halott. Még időben bölcsen kijelölte utódját. Mit tehet Józsué, ha ugyanúgy akarja szeretni és szolgálni népét, mint előde? Az Úr kész ezt meg-

mondani. Van törvénykönyv. Nem kell új „alaptörvényt” fabrikálni. Elegendő a meglévő örök igazságainak hűséges tanulmányozása és következetes betartása. A „siker” titka ebben, és nem a hatalom mindent akarásában rejlik.

Október 24. hétfő

„... csak szólj, és meggyógyul a szolgám. Mert én is hatalom alá rendelt ember vagyok, és nekem is vannak alárendelt katonáim. Ha szólok az egyiknek: Menj el – akkor az elmegy; és a másiknak: Jöjj ide – akkor az idejön; és ha azt mondom a szolgámnak: Tedd meg ezt – akkor az megteszi. Amikor Jézus ezt meghallotta, elcsodálkozott rajta, és hátrafordulva így szólt az öt követő sokasághoz: Mondom nektek, Izráelben sem láltam ekkora hitet.” (Lukács 7,8-9)

A római katonatiszt nem akarta kikövetelni Jézustól, hogy tilalmas pogány lakása küszöbét átlépje. Abban azonban szentül hitt, hogy az Úr akaratának semmi nem állhat ellen. Ne várj kézzelfogható csodákra. Csak tedd bizalommal ügyeidet a gyógyító kezekbe! Nem fogsz csalódní. Imáid meghallgatásra találnak.

Október 25. kedd

„Bizony, bizony, mondom nektek: a szolga nem nagyobb az uránál, és a küldött sem nagyobb annál, aki elküldte őt. Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is tesztitek.” (János 13,16-17)

Ma visszatérünk a lábmosás meglepetéshöz. A mai üzenet annyival több, hogy nem a kötelességet hangsúlyozza, hanem azt ígéri, hogy a Mester példájának követése boldoggá tesz. Vannak kedvetlen és mogorva hívő emberek, akik gondosan ügyelnek rá, nehogy kihasználják és megalázzák őket. Ezért azt hirdetik, hogy lehetőleg „mindenki maga mossa a lábát”. Mi miért ne lehetnénk önvédelmi kegyesség helyett boldog tanítványok?

Október 26. szerda

„Amikor az Úr szólani kezdett Hóseášhoz, ezt mondta Hóseášnak az Úr: Menj, végy feleségül egy parázna nőt, és legyenek gyermekeid a paráznától, mert rítul paráználkodik ez az ország, hátat fordít az Úrnak. ... Ezt mondta nekem az Úr: Szeresd csak tovább azt az asszonyt, aki más szeretője és házasságtörő, ahogyan az Úr szereti Izráel fiait, bár más istenekhez fordulnak...” (Hóseáš 1,2. 3,1)

Nehéz, ritkán választott szakasz a mai igénk. Mi az, amiben Hóseáš engedelmissége példa lehet számunkra? Talán a mindenek ellenére való hűség és szeretet. Ahogy mennyei Atyánk viszonyul hozzánk hűtlenségeink, botlásaink ellenére is.

Október 27. csütörtök

„Majd az asszony felé fordulva ezt mondta Simonnak: Látod ezt az asszonyt? Bejöttem a házába, és nem adtál vizet a

lábam megmosására, ő pedig könnyeivel öntözte lábamat, és hajával törölte meg. Te nem csókoláltál meg, ő pedig mióta bejöttem, nem szűnt meg csókolni a lábamat. Te nem kentél meg olajjal a fejemet, ő pedig drága olajjal kente meg a lábamat. Ezért mondom neked: neki sok bűne bocsáttatott meg, hiszen nagyon szeretett. Akinek pedig kevés bocsáttatott meg, kevésbé szeret.” (Lukács 7,44-48)

Ma ismét egy meglepetéshöz vezető tanítást lehetünk. Valaki minden szegényt és polgári megfontolást félretéve juttatja kifejezésre szívből jövő igazi érzelmeit. Válasz ez a bűnbocsátó és teljes szeretettel szerető Megváltó elfogadására és közösségvállalására. Ne a többiek tanulmányozd az Úrral való közösség keresésekor. Ne fogd vissza őszinte érzelmeidet sem!

Október 28. péntek

„Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” (János 13,35)

Egyszerű, és mégis milyen nehéz szavak! Az igazi testvértanítványi szeretet nem vár a másik megelőző vagy kiszámítható gesztusaira. Ugyanúgy előfeltételek nélkül és kiközösíthetetlenül szeret, mint ahogy ezt Mestere gyakorolta.

Október 29. szombat

„Ezek után láttam: íme, nagy sokaság volt ott, minden nemzetből és törzsből, népből és nyelvből, amelyet megszámlálni senki sem tudott; a trón előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig pálmaágak. ... Ekkor megszólalt az egyik vén, és megkérdezte tőlem: Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek, és honnan jöttek? ... Ezek azok, akik a nagy nyomorúságból jöttek, és megmosták ruhájukat, és megfehérítették a Bárány vérében.” (Jelenések 7,9. 13-14)

Az ünneplő mennyei tömeget senki nem tudja és nem is akarja számba venni. Mindenki beletartozhat. Te miért ne lehetnél ott? Nem baj, ha nagy nyomorúságból jössz. A kérdés csak ez: megértetted-e, hogy ruhádat csak egyféleképpen moshatod tisztára...?

Október 30. vasárnap

„... tudomást szerzett róla egy asszony, akinek a leányában tisztátalan lélek volt, eljött hozzá, és a lába elé borult. Ez az asszony görög volt, szirofóniciai származású, és azt kérte, hogy úzze ki az ördögöt a leányából. Jézus ezt mondta az asszonynak: Hadd lakjanak jól először a gyermekek, mert nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak. Az pedig így válaszolt neki: Uram, a kutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból.” (Márk 7,24-30)

Néha azért nem történnek igazi nagy dolgok szereteteink vagy a magunk életében, mert zavar bennünket a megszereshető pozíciónk szerényebbnek tűnő volta, vagy mások vélt és irigylet bennfentessége, előnyei. Ha valóban

segítségre vársz, ne az önérzetességedet próbáld eszközként használni. Állhatatos hittel többre mérsz.

Október 31. hétfő,
Reformáció ünnepe „... Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalanokodsz, pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.” (Lukács 10,41b-42)

AJÁNLÓ

FILM

Semmelweis

fekete-fehér, magyar filmdráma, 77 perc, 1940

rendező: Tóth Endre

író: Babay József

zeneszerző: Pongrácz Zoltán

operatőr: Eiben István

szereplő(k): Uray Tivadar, Gózon Gyula, Ligeti Juliska, Árpád Margit, Bilicsi Tivadar, Somlay Artúr, Simor Erzsébet

Semmelweis Ignác, a bécsi klinika tanársegédje kétségbeesetten látja, hogy a szülészetben a halálozási arányszám egyre emelkedik. Elhatározza, hogy megfejtje ennek a titokzatos kórnak a titkát. Rádöbben, hogy a fertőzést maguk az orvosok terjesztik, hiszen a boncteremből jövet nem fertőtlenítik a kezüket. Kipróbálja a klórmentes kézmosást, amelyről bebizonyosodik, hogy hatástalanítja a hullamérget. Itt kezdődik Semmelweis küzdelme azok ellen, akik nem ismerik el a felfedezést.

KÖNYV

Partitúra

Utolsó beszélgetés Polcz Alaine-nel
Singer Magdolna ■ Jaffa Kiadó, 2016

Polcz Alaine pszichológust, író, a tanatológia magyarországi úttörőjét, a Magyar Hospice Mozgalom elindítóját az egész ország ismeri és elismeri. Újtát tragédiák szegélyezték, a második világháború borzalmai és traumái életre szóló lelki és testi sebeket hagytak benne. Ám valamennyi csapás után képes volt talpra állni, veszteségeiből épülni, és nem csupán folytatni, de jobbra tenni saját és mások életét. Ezt a rendhagyó, példaértékű életutat meséli el tanítványa, Singer Magdolna felemelő interjúkötete.

ÉLET ÉS VIDÁMSÁG

A reformáció új világkorszak kezdetét jelentette. Kialakult a *protestáns etika*, ami például a munkavégzés területén is meghatározó lett. Márta szorgalma, Jézus körüli sürgés-forgása is ilyesmi lehetett. Vajon hányan emlékeznek ma a reformáció lelki üzeneteire, arra, hogy egyedül Isten igéje és ingyen kegyelme által van üdvösségünk? Mert ez a jó rész.

-ig

Példaképeinkről beszélve is tudunk vicceset, elgondolkodtatót mondani, főleg ha nem fogalmazunk egyértelműen. Íme:

„Az én példaképem a bibliából a sareptai özvegy. De nem sz-szel, mert úgy csúnya” – nyilatkozott valaki.

„Régen a papok is gazdálkodtak, ma már csak dolgoztatnak” – hangzott a sommás megállapítás a Móricz-házban a teremőr szájából.

Áruld el nekem: szereted-e az Urat? – kérdezte az érkező pap az ajtót nyitó szobalánytól. Mire az pirulva kérdezett vissza: „Az öreg vagy a fiatal úrra tetszik gondolni?” (Thomas Mann: *Buddenbrook-ház*)

Az egyszeri apa a *Képes Egyháztörténet*-ben Néro cirkuszait mutogatta gyermekeinek, amint a keresztényeket oroszlanok elé vetik. A legkisebb fiú elpityeredett. „Miért sírsz kisfiam?” A gyerek rámutatott a kép szélén az egyik bestiára: „Ennek az oroszlanának nem jutott keresztény!” („*Hir-desd az igét*” *Igehirdetők kézikönyve* 318.old.)

Iklódy László